MĚSÍČNÍK JAKO BRNO!
www.salina-brno.cz
B | R | N | O
9 | 2025
ZDARMA

Šalina

Mýtus Velké Bohyně.

Po Věstonické představí MZM další venuše

strana 22–23

Náplavka brání

velké vodě a slouží k relaxaci

strana 2–3

DPMB:

Noční rozjezdy slaví čtvrtstoletí

strana 15

V krovech sv. Jakuba

ožili obránci Brna. Soutěžte o vstupenky!

strana 24

IFE:

Nabíráme do výroby

strana 32

Foto: Jan Cága, MZM

Vážení cestující,

letní prázdniny jsou u konce a s nimi i období dopravních výluk, které každoročně využíváme k modernizaci infrastruktury.

Jsme si vědomi toho, že dopravní omezení související s opravami tramvajových tratí byla pro mnohé z vás nepříjemná. Proto bych vám chtěl poděkovat za trpělivost a pochopení, které jste nám projevili. Díky opravám tratí do Modřic, Zábrdovic a na Kounicově ulici jsme opět posunuli úroveň bezpečnosti a komfortu cestování, snížili hlučnost a v případě trati do Modřic také zvýšili rychlost přepravy.

I během prázdnin jsme dbali na to, aby byl provoz MHD co nejplynulejší. Pomohla nám v tom i výjimečná spolupráce s řidiči z Dopravního podniku Ostrava, kteří posílili náš autobusový provoz v období čerpání dovolených. Společně jsme pak zvládli i náročný dopravní víkend během návratu Grand Prix na Masarykův okruh, kdy jsme přepravili desítky tisíc cestujících. Všem kolegům i partnerům děkuji za profesionalitu a flexibilitu, ale i vám cestujícím za to, že jste s námi i v náročnějších obdobích a za vaši vstřícnost a ochotu přizpůsobit se těmto dopravním změnám.

Společně jsme to opět zvládli a od 1. září si už můžete naplno užívat návrat brněnské MHD do svého běžného provozu.

Jelikož je září dobou návratu studentů do školních lavic, rád bych upozornil chodce i řidiče o zvýšenou opatrnost, zejména v okolí škol. Dětem i jejich rodičům přeji úspěšný a klidný start do nového školního roku, ať se do něj vypravíte MHD nebo jinak, přeji vám bezpečnou cestu.

Děkujeme, že s námi jezdíte,

Miloš Havránek, generální ředitel Dopravního podniku města Brna, a. s.

Bezpečnější Svratka
se přiblížila lidem

Odbourání kamenných zdí, rozšíření koryta řeky, modelace břehů a stavba protipovodňových stěn – to je ve zkratce popis jednoho z nejnáročnějších projektů, který se v posledních letech v centru Brna stavěl. Jedná se o protipovodňová opatření na řece Svratce, která vznikla v úseku od Riviéry po most na Uhelné i díky výrazné evropské dotaci.

„Protipovodňová opatření jsou pro zajištění ochrany obyvatel města nepostradatelná. Názorným příkladem byly loňské zářijové deště, kdy se rozvodnily řeky po celé republice, přičemž i v Brně ▸

DPMB ročně přepraví
více než 370 milionů pasažérů

Dopravní podnik města Brna je v regionu dominantním dopravcem, jehož vozidla ročně najezdí přibližně 37 milionů vozokilometrů a přepraví více než 370 milionů cestujících.

Od vzniku Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje uběhlo již dvacet let. Tento ambiciózní a revoluční projekt měl za cíl sjednotit podmínky cestování v rámci celého regionu. Cestující tak mohli na jednu jízdenku projet území kraje a využít přitom jakýkoli dopravní prostředek, ať už autobus, tramvaj, trolejbus nebo vlak. Od roku 2004 se systém výrazně rozrostl a nadále se rozvíjí. V současnosti projekt přesahuje i za hranice Jihomoravského kraje. Na provozu se podílí desítky dopravců, kteří obsluhují stovky měst, městeček, městysů a vesnic.

DPMB zůstává svébytným provozovatelem s jasnou identitou a cílem poskytovat co nejlepší služby. Nesoustředí se pouze na přepravu dle jízdního řádu, ale cestujícím poskytuje vždy něco navíc.

Ať už jde o Seniorbus, DP asistenta, zájezdovou či lodní dopravu po Brněnské přehradě nebo o pravidelné akce Dopravní nostalgie a dny otevřených dveří, DPMB nabízí cestujícím zážitky i pohled do zákulisí podniku. Nechybí ani prodejní a poradenské služby s možností nákupu jízdného elektronicky, bezkontaktně, vzdáleně, rychle a bezpečně. Jízdenky jsou tak k dispozici na portálu BrnoiD, v mobilní aplikaci nebo prostřednictvím systému Pípni a jeď!

Dopravní podnik si uvědomuje, že ne každý zákazník chce nebo může používat moderní elektronické služby. Někteří lidé dávají přednost osobnímu kontaktu a možnosti se zeptat. Proto má DPMB šest poboček předprodeje a dvě informační kanceláře, kde si cestující mohou zakoupit jednorázové i předplatní jízdenky, založit uživatelský účet, vyřídit slevy nebo dotace na šalinkartu a získat informace o provozu MHD. Personál vždy ochotně poradí a platbu přijímá kartou i v hotovosti.

To je přidaná hodnota Dopravního podniku města Brna, na kterého se můžete spolehnout. A to vše za ceny, které se od roku 2012, tedy již 13 let, nezvyšovaly.

Michal Herš,
vedoucí tarifního odboru

k tomu chybělo opravdu málo," podotkla primátorka města Brna Markéta Vaňková a doplnila: „Díky dokončeným opatřením je nově vyjmuto ze záplavové oblasti zhruba 80 hektarů území. Proměnu, kterou nábřeží prošlo, ocení ale také lidé trávící svůj volný čas u řeky, ať už na procházce, nebo jízdou na kole na nových stezkách. Brňané a Brňanky mají nově zpřístupněnu řeku v centru bosou nohou a celkově je rozsah upraveného nábřeží unikátní."

Samotná stavba vyprojektovaná dle návrhu významného brněnského architekta Ivana Rullera a jeho týmu začala v lednu 2022. „Součástí projektu za 1,5 miliardy korun, přičemž získaná dotace z evropských fondů pokryla polovinu nákladů, bylo nepřeberné množství přeložek inženýrských sítí, práce na vodohospodářské infrastruktuře a rekonstrukce sto let staré kmenové kanalizační stoky. Nyní jsme na konci jednoho příběhu a těšíme se na dokončení protipovodňových opatření v centru a na to, jak si budou lidé nového nábřeží nebo mokřadu za Riviérou užívat," uvedl náměstek primátorky města Brna pro oblast investic René Černý.

Na následujících etapách protipovodňových opatření se momentálně intenzivně pracuje. Dalšími prioritními úseky jsou Trnitá a Zbrojovka. U prvního jmenovaného úseku se jedná o etapy IX, X a XI, které se týkají jak Svratky, tak Svitavy, což ochrání podstatnou část Komárova. Pokud vše půjde bez potíží, tak by samotná realizace mohla začít v průběhu roku 2026.

(sal)

Foto: Archív TIS MMB a M. Schmerková

Protipovodňová opatření:

Hlavním principem je zvýšení kapacity koryta řeky Svratky jeho rozšířením. Odstranily se původní nábřežní zdi a vytvořily se široké bermy a přirozeněji formovaný profil koryta s tůněmi i ostrůvky. Protipovodňová ochrana je zajištěna formou odsazených protipovodňových stěn u viaduktu na Uhelné, na Bakalově a Táborského nábřeží nebo podél Poříčí a Bauerovy.

Nové stezky:

Pět kilometrů pěších cest, přibližně tři kilometry stezek pro chodce a cyklisty. Barevně jsou stezky pro chodce odlišeny červeným nádechem, který odkazuje na blízký Červený kopec. Smíšené stezky jsou šedé, aby navazovaly na existující stezky za dotčeným úsekem nábřeží.

Podjezdy:

Na pravém břehu ve směru od viaduktu Uhelná na Riviéru lze trasu překonat bez nutnosti přecházení přechodů a tramvajových tratí, a to díky třem podjezdům pod mosty (Heršpická, Renneská, Vídeňská). Pod Renneskou je na pravé straně, kde se nachází kolonáda, pouze podchod pro pěší. Cyklisté musí jet po opačném břehu nebo použít přechod u Ronda.

Stromy:

Nově bylo vysazeno1 804 stromů.

Dobrá zpráva pro Brno:

U svaté Anny léčí srdce novou metodou. Šetrněji a účinněji

Moderní metodu stimulace srdce, při níž se elektroda kardiostimulátoru vkládá přímo do přirozené elektrické dráhy mezi pravou a levou srdeční síní, do tzv. Bachmannova svazku, zavedli do praxe – jako první v České republice – lékaři Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně. Tento přístup přesněji napodobuje přirozené šíření srdečního vzruchu, a pomáhá tak srdci bít pravidelně a efektivněji než při klasickém zavedení elektrod. Pro srdce je to šetrnější a předchází se jeho dalšímu poškození. „Běžné kardiostimulátory mají elektrodu uloženou na různých místech v pravé síni, signál se však nešíří rovnoměrně. Novým způsobem lze lépe koordinovat stahy síní a předcházet dalšímu zhoršování srdeční funkce," vysvětluje Roland Oravský, lékař I. interní kardioangiologické kliniky Fakultní nemocnice u sv. Anny.

Bachmannův svazek si lze podle lékařů představit jako elektrickou spojku, kterou se přenáší signál z pravé do levé srdeční síně. Tento signál říká síním, kdy se mají stáhnout a vytlačit tak krev do srdečních komor, které ji pumpují dál – do plic a zbytku těla. U některých lidí se ale tento signál nepřenáší dobře a nedostane se z pravé do levé síně včas, nebo dokonce vůbec. Srdce pak bije nepravidelně nebo neúčinně. Stimulaci Bachmannova svazku už má u sv. Anny úspěšně několik pacientů a každý měsíc přibývají další. Stimulace působí i preventivně a předchází například arytmiím. „Díky této metodě lze také předcházet srdečnímu selhání," dodává Andrej Nagy, vedoucí lékař Kardiostimulačního centra. Metoda je náročná na um lékaře, pro vhodné pacienty je ale lepší. „V rámci České republiky jsme zatím jediní, kdo tuto metodu provádí rutinně," říká přednosta I. interní kardioangiologické kliniky FNUSA v Brně Jan Krejčí.

(sal)

šalina

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou v Brně

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a. s., Hlinky 151, 656 46 Brno, IČ: 25508881
Informační kancelář DPMB: tel.: 543 174 317

Redakce: Redakce Šalina, Okružní 19, 638 00 Brno, tel.: 737 243 008, www.salina-brno.cz, e-mail: redakce@salina-brno.cz.
Redakční rada: předseda JUDr. Robert Kerndl (MMB), místopředseda Vít Prýgl (DPMB), Ing. Miloš Havránek, Hana Tomaštíková (DPMB), Ing. Lukáš Grásgruber (CCB), Ing. Petr Kratochvíl, PhDr. Juraj Groch a PhDr. Jiřina Veselá (APC).
Inzerci přijímá: CCB, spol. s r. o., Okružní 19, 638 00, Brno, tel.: 545 222 779, e-mail: inzerce@salina-brno.cz.
Grafické zpracování: Grafické studio CCB, spol. s r. o., Okružní 19, 638 00, Brno
Distribuce tohoto čísla od 30. srpna 2025. / Uzávěrka 25. srpna 2025.
Říjnové číslo vychází 26. září 2025. / ZDARMA • MKČR E 13922

Elektronickou odpovědí do kterékoliv soutěže Šaliny dáváte souhlas se zpracováním zaslaných osobních údajů a zveřejněním jména ve výsledcích soutěží.

Teplárny Brno podpořily lední medvědy v zoo

Lední medvědi a teplárny? V Brně k sobě mají velmi blízko! Společnost Teplárny Brno, a.s. totiž počátkem léta stvrdila svoji spolupráci se Zoo Brno podpisem memoranda, které propojuje tyto dvě významné městské organizace v oblasti energetiky, vzdělávání a péče o životní prostředí. Dokument podepsali generální ředitel Tepláren Brno Petr Fajmon a ředitelka zoologické zahrady Radana Dungelová. A symbolickým vyjádřením této spolupráce se stal právě lední medvěd, jehož chov brněnskou zahradu proslavil, a proto ho nyní Teplárny podpořily i finančně. Navíc lední medvěd nejlépe vystihuje rovnováhu mezi chladem, teplem a udržitelnou energií.

Moderní energetika jde ruku v ruce s přírodou

Na základě smlouvy se Teplárny Brno staly hlavním energetickým partnerem ZOO Brno, a to prostřednictvím dceřiné společnosti Energie TB. Zajišťují dodávky všech energií, tedy elektřiny a plynu pro celý areál na Mniší hoře, od administrativního zázemí přes expozice až po technologické provozy. Přebírají tak odpovědnost za moderní a stabilní energetické zázemí pro více než 300 druhů zvířat i tisíce návštěvníků denně.

„Spojujeme síly s organizací, která je pro Brno ikonická. Zoo Brno je místem, kam lidé chodí načerpat energii a my se postaráme o to, aby jim tam nikdy nechyběla. Jako městské firmy nás nespojuje jen společný zřizovatel, ale také odpovědnost a příležitost ukázat, že moderní energetika může jít ruku v ruce s přírodou, udržitelností a péčí o veřejný prostor i všechny jeho obyvatele. Včetně těch, kteří mají srst, peří, nebo šupiny," uvedl Petr Fajmon, generální ředitel Tepláren Brno.

Legendární Cora po stěhování už není sama

Na chov ledních medvědů Teplárny Brno přispěly 300 tisíc korun – zhruba tolik návštěvníků do zoo totiž ročně zavítá. Kromě legendární lední medvědice Cory, která je matkou všech pěti medvíďat, jež se v Brně od roku 2000 narodila, letos v létě doputovaly do Brna další dvě lední medvědice Anna a Elsa. Protože původní výběh těchto šelem už nevyhovoval a čeká ho rekonstrukce, přestěhoval se bílý trojlístek po úpravách do expozice Beringie

Součástí spolupráce mezi Teplárnami a zoo je také vznik interaktivních edukačních zón, které přiblíží návštěvníkům proces výroby tepla a elektřiny a jejich propojení s ochranou přírody. Programy budou cílit nejen na širokou veřejnost, ale také na školy a rodiny s dětmi. V rámci spolupráce se Zoo Brno nabídnou také moderní technologie, jako jsou dobíjecí stanice pro elektromobily, bezemisní řešení, chytré řízení spotřeby či zvýhodněné produkty pro zaměstnance ZOO. ◢ *(sal) Foto: Archív TB*

Teplárny Brno jsou dlouhodobě stabilním dodavatelem energií pro město Brno. Zásobují teplem více než 105 000 domácností a kontinuálně rozšiřují své portfolio. Společnost letos slaví 95 let od svého vzniku a zároveň prochází výraznou proměnou. Směřuje k pozici moderního poskytovatele všech energetických služeb, které jsou šetrné, edukativní a dlouhodobě udržitelné. Spolupráce se Zoo Brno tuto změnu symbolicky i prakticky podtrhuje.

E-MOBILITA TEPLÁRNY BRNO

jsme vaše energie

Dobíjejte v centru Brna

Academy Park Šumavská

40 dobíjecích bodů

Parkování po dobu dobíjení zdarma

www.emobilitabrno.cz

Teplárny Brno slaví 95. výročí
a s energií míří do dalších desetiletí

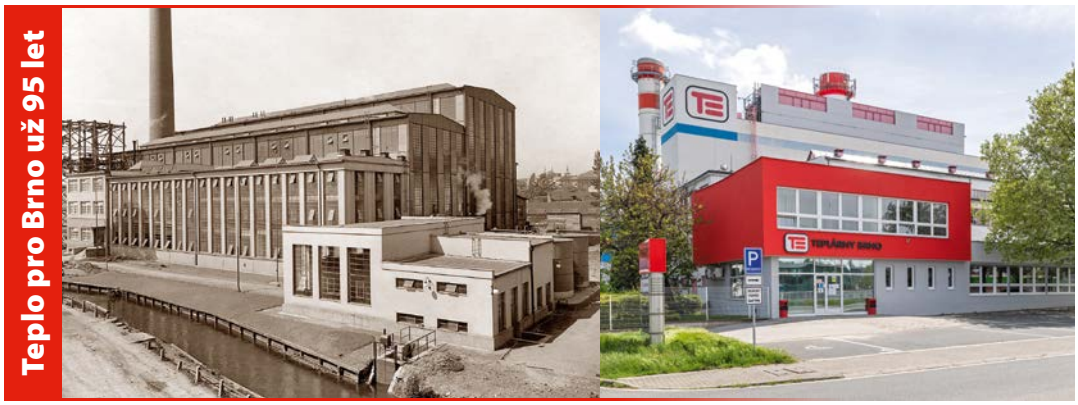

Slavit 95 let, a přitom být plný energie? Teplárny Brno to zvládají bez problémů. Patří mezi nejdéle fungující městské firmy a už téměř celé století zajišťují Brňanům teplo domova. A i když mají úctyhodný věk, sází čím dál víc na moderní technologie.

Když se v roce 1930 začaly v Brně stavět první parovody, šlo o průkopnický krok. Tehdejší městská elektrárna na Radlase spustila dodávky tepla do několika objektů v centru města. Vznikl tak základ systému, který dnes pokrývá více než 100 000 domácností, škol, nemocnic i veřejných institucí.

Od začátku byly Teplárny koncipovány jako služba městu, a tak je tomu dodnes. Už 95 let zajišťují komfort, který bereme jako samozřejmost: teplo domova, teplou vodu ve školách, stabilní podmínky pro nemocnice, firmy nebo úřady. Ačkoliv se technologie, provozy i město samotné od té doby proměnily k nepoznání, poslání Tepláren zůstává stejné. Být energií Brna a jeho obyvatel.

Od počátku patří mezi lídry tuzemské energetiky

Za ta léta se firma rozrůstala, modernizovala a reagovala na vývoj doby. Od uhlí přešla k ekologičtějšímu plynu, zanedlouho začne ve velkém spalovat štěpku. Parovody nahrazují moderní a efektivnější horkovody, papírové výkazy digitální řízení provozu… Už od počátku jako zřejmě první v tuzemsku teplárny nevyrábějí jen teplo, ale také elektřinu, rozvíjejí veřejnou síť dobíjecích stanic pro elektromobily a jsou součástí širšího městského energetického systému.

Ačkoliv jsou některé změny vidět na první pohled, třeba jedinečný zdroj Červený mlýn nebo moderní výměníkové stanice ve čtvrtích, jiné probíhají v pozadí. Digitalizace, automatizace a chytré řízení provozu zajišťují, že dodávky zůstávají spolehlivé, efektivní a šetrné k životnímu prostředí.

Ve spolupráci se SAKO Brno a dalšími městskými firmami pomáhají Teplárny hledat cesty, jak využít místní zdroje energie, jak snižovat emise a jak se připravit na budoucnost, ve které bude energetika decentralizovaná, udržitelná a dostupná pro všechny.

Jedním z důležitých kroků tímto směrem je i příprava strategického horkovodu z Dukovan do Brna, který má v příštích letech přivést bezemisní teplo z jaderné elektrárny přímo do městské sítě. Vedle toho rostou po Brně dobíjecí stanice, od menších lokálních bodů až po velké huby, jako je ten v novém parkovacím domu Academy Park na rohu Veveří a Šumavské.

Oslavy 95 let proto nejsou jen ohlédnutím za minulostí, ale i připomínkou, že Teplárny Brno byly, jsou a chtějí dál být spolehlivou součástí města. Firmou, která rozumí potřebám Brna a dělá maximum pro to, aby se v něm dobře žilo. Teď i za dalších 95 let. ◢ ***(sal)*** *Foto: Archív TB*

inzerce

smsticket

Vstupenky na všechny akce

www.smsticket.cz

Kultura
Sport
Vzdělání
Zábava

Zednářství není přežitek, ale živá cesta,
říká mistr brněnské lóže Templum Sapientiae

Svobodní zednáři. V České republice jsou registrovaným sdružením podle běžných pravidel jako desítky dalších. Přesto mnohé z jejich aktivit a činností zůstává zahaleno pro běžnou veřejnost tajemstvím, mnohdy spojeného s obavami, což nahrává k vytváření konspiračních teorií… Zednáři sami se dnes, stejně jako v minulosti, navíc příslušností k řádu navenek nechlubí. Jejich lóže však v současnosti najdeme skoro ve všech větších městech České republiky, Brno nevyjímaje. Jednou z těch působících v moravské metropoli je Templum Sapientiae (Chrám moudrosti). „Zájem o členství trvá, úbytek členů nepociťujeme," říká zednářský mistr Jaromír Hron.

Svobodné zednářství oficiálně vzniklo počátkem 18. století v Anglii. Jaký je úkol zednářů v současnosti? Potřebuje dnešní svět vůbec takový duchovní řád, jakým zednářství je?

Úkolem svobodných zednářů je dnes stejný jako dříve – pracovat na sobě a tím přispívat k lepšímu světu kolem nás. Naše bratrstvo učí hodnotám jako čestnost, tolerance a vzájemná úcta, které jsou v dnešní konfliktní době možná potřebnější než kdy dříve. Zednářství rozhodně není přežitek minulosti. Je to živá cesta osobního rozvoje, která má společnosti co dát i v 21. století.

Zednářství má u nás poměrně dlouhou a silnou tradici. Nacismus i komunismus znamenal přetržku, po roce 1989 se zase činnost naplno obnovila. Kolik jednotlivých lóží existuje v České republice v současnosti?

Veliká lóže České republiky dnes sdružuje 28 aktivních lóží po celé zemi. Vedle Prahy a Brna také třeba v Ostravě, Plzni, Hradci Králové, Karlových Varech a dalších městech. Po obnově činnosti v 90. letech jejich počet postupně narostl až na tuto úroveň.

Kolik je to asi členů? Počet se zvyšuje, stagnuje, nebo klesá?

Dohromady u nás působí téměř 700 svobodných zednářů. Členská základna v posledních letech pozvolna roste – každoročně přibývají noví bratři, i když nejde o žádný razantní skok. Důležité je, že komunita je živá a stabilní. Zájem o členství trvá, úbytek členů nepociťujeme, zároveň si přejeme, abychom rostli a umožnili mužům přidat se k nám.

V Brně je jedna, nebo vícero lóží?

V současnosti tu pracují celkem čtyři aktivní lóže, takže brněnská zednářská komunita je poměrně početná a živá. Navazuje na tradici, která Brno a svobodné zednářství už století spojuje. Naše lóže Templum Sapientiae byla jednou z prvních novodobých lóží v moravské metropoli a postupně tu vznikly další.

Zednářství se u nás dařilo se hlavně za první republiky, zednáři byli Alfons Mucha, Edvard Beneš či Josef i Karel Čapkové…

… nebo například generál Alois Eliáš. Existovaly stovky veřejně méně známých a tisícovky těch, kteří zanechali velmi pozitivní stopu ve společnosti diskrétně, doslova beze jména. A připomněl bych ještě alespoň některé z osobností spojených s Brnem, jejichž jména dodnes připomínají názvy ulic – filologa a historika Vladimíra Groha, profesora filozofie a psychologie Josefa Tvrdého, legionáře Josefa Kudelu a mnoho dalších univerzitních profesorů, sokolů a odbojářů.

A kdo jsou současní čeští zednáři?

Nedá se říct, že existuje „typický" profil českého zednáře. Najdete mezi námi muže různých povolání: lékaře, podnikatele, učitele, advokáty, řemeslníky, umělce, úředníky i studenty. Věkové rozpětí je také široké. Máme jak zralé muže s bohatými životními zkušenostmi, tak mladší bratry kolem třicítky. I několik nadšených dvacátníků. V posledních letech k nám přichází poměrně dost mladších mužů, takže generační obměna v lóžích přirozeně probíhá.

Jsou mezi nimi i významné a veřejně známé osobnosti, třeba politici? A pokud ano, proč se k tomu nehlásí veřejně?

Ano, mezi českými zednáři se najdou i veřejně známé osobnosti – ať už z oblasti kultury, vědy, podnikání, z politiky však málo. Zpravidla ale jejich členství nepoznáte, protože ho na veřejnosti nijak nezdůrazňují. Není to tím, že by se za něj styděli; spíše v tom hraje roli střídmost ve vyjadřování a zednářský princip diskrétnosti. Pro většinu z nás je členství osobní záležitost, není zvykem se tím chlubit. Navíc by veřejné odhalení, vzhledem k přetrvávajícím mýtům o zednářích, mohlo přitahovat nechtěnou pozornost nebo různá nedorozumění.

Podle nějakých vnějších atributů zednáře nepoznám? Zednářem byl i autor Spejbla a Hurvínka Josef Skupa a podle některých tvrzení je proto Spejbl oblečen jako zednář… Takže frak a dřeváky? (☺)

Spejblův černý frak a bílé rukavice opravdu trochu připomínají zednářské oblečení. Dřeváky beru jako veselou nadsázku. Bratr Josef Skupa tím možná svému dřevěnému hrdinovi vtiskl drobný zednářský odkaz. My zednáři nosíme při slavnostních setkáních tmavý oblek, žaket nebo frak, k tomu také bílé rukavice. A hlavně tradiční zednářskou zástěru. Mimo lóži ale žádnou „uniformu" nemáme. Někdo z bratří nosí odznak s jistým symbolem v klopě saka. Obecně však platí, že na ulici běžného zednáře nepoznáte – důležitější pro nás jsou sdílené hodnoty než viditelné symboly.

Co v současnosti lidi k zednářství přivádí?

Lidé dnes přicházejí k zednářství, aby hledali osobní rozvoj, hlubší smysl života a společenství podobně smýšlejících mužů. Mnohé osloví právě naše myšlenka „učinit dobrého člověka lepším" v morálním a duchovním smyslu. Nejen v několika dovednostech. Svobodné zednářství poskytuje životní školu trpělivosti a sebereflexe, nesoustředí se na rychlé výsledky. Pracujeme na sobě doslova po stupních, skrze symbolické rituály, studium a upřímné bratrské sdílení. Nečekejte okamžitou proměnu přes noc; je to spíše postupný a upřímný proces, při kterém vás bratři podporují a nastavují vám zrcadlo, aby člen viděl silné i slabé stránky své i ostatních. Tímto způsobem se dobrý člověk může stát ještě lepším, protože má kolem sebe důvěrné společenství, které ho motivuje k růstu v mnoha ohledech života.

Ono tajemno, které je se zednářstvím spjato od počátku, může být na druhé straně spíš škodlivé, nemyslíte? Vždyť zednářství je spojováno s řadou mýtů, a především konspiračních až velmi fantaskních teorií, které je obvykle nestaví právě do dobrého světla…

Máte pravdu, to tajemno kolem zednářství je tak trochu dvousečné. Historicky jsme byli zvyklí pracovat tiše, bez publicity. Právě tato diskrétnost u některých

Svobodné zednářství je mezinárodní organizace, jejíž posláním je morální a intelektuální zdokonalení členů skrze diskuse, rituály a obřady. Nemá žádné centrální vedení. Zednářství oficiálně vzniklo v roce 1717 v Anglii spojením několika lóží. V lóžích se setkávají muži, kteří tvoří bratrstvo a přijímají nové členy během iniciačního obřadu. Dřívější utajená činnost těchto bratrstev se soustředila na budování sociálně spravedlivé, rovnostářské společnosti, propagaci osvícenství a dobročinnost. Zednářství je stále opředené řadou mýtů a tedy oblíbeným tématem příznivců různých konspiračních teorií. Se zednáři jsou spjaty různé symboly, např. Svatá kniha, úhelník a kružítko, kladivo nebo zednická lžíce. Často se objevuje symbol krychle, hvězdy, dvou sloupů či lebky představující konečnost života. Také Měsíc, Slunce a tzv. vševidoucí oko patří, podobně jako i u jiných společenství, mezi symboly zednářství. Zástěra, nezbytný doplněk každého zednáře, odkazuje na dřívější fyzickou práci a bílé rukavice symbolizují čistotu myšlenek. *(podle Wikipedie)*

Jednou z historicky vyvrácených teorií je, že původ zednářství byl již v bájné Atlantidě. Odtud se prý dostalo do Egypta, Persie, Řecka, Říma a později bylo Kelty přeneseno na dvůr krále Artuše. Jiná, taktéž nepodložená teorie říká, že počátky zednářství lze najít v Bibli, přesněji prvním zednářem prý měl být Adam.
Většina lidí nalézá původ zednářství u kameníků a zedníků, kteří v Egyptě a později v Řecku stavěli pyramidy, chrámy a veřejné budovy. Zde se jednalo o profesní sdružení – bratrstva tzv. Dionýsových služebníků, kteří ve Starém Římě pokračovali stavbou měst a později středověkých katedrál. Od 13. století začali stavět místně nezávisle, později se k řemeslníkům přidávají také muži, kteří nejsou kameníky povoláním. Sami zednáři odkazují svůj prapůvod na legendu stavby Šalamounova chrámu pod vedením architekta Hirama Abiffa. *(podle Wikipedie)*

lidí vyvolává představy, že asi něco přísně tajíme nebo kujeme světovládné plány. Ve skutečnosti však nic nekalého neskrýváme – naše „tajemství" jsou čistě symbolická a osobní, nikoli politická či mocenská. Mrzí nás, když nás některé konspirační teorie líčí jako „zloduchy" toužící ovládnout svět. Snažíme se proto v rámci možností o osvětu a větší otevřenost, aby se veřejnost mohla dozvědět pravdu. Pořádáme například občasné přednášky, výstavy nebo – jako právě teď – poskytujeme rozhovory a vysvětlujeme, o čem zednářství doopravdy je.

Nicméně, tajemné zednářské rituály se pořád stávají velmi vhodným prostředkem k nastolení napětí a mysteriózności například nejrůznějších detektivek a thrillerů.
Za ta staletí už mnohé z našich rituálů přestaly být tajemstvím. Hodně informací vyšlo v knihách nebo je zveřejněno na internetu. Kdo chce, může si leccos nastudovat. Avšak opravdovou atmosféru a duchovní hloubku zednářského obřadu zvenčí plně pochopit nelze. Některé prvky si proto stále uchováváme jen pro sebe: z úcty k tradici a také proto, aby nový člen zažil momenty silného vnitřního prožitku. A když vidím ve filmu nějakou zednářskou scénu, většinou se jen pousměju. Filmaři si často vypůjčí naše symboly a obřady, smíchají je s fantazií a vytvoří přehnaně dramatický obraz, který má se skutečností pramálo společného. Často je to od reality na hony vzdálené. V lóži nevyvoláváme žádné magické síly ani temné kletby. Na druhou stranu chápu, že zednářská symbolika tvůrce fascinuje. Občas dokonce v té směsici fikce zahlédnu záblesk skutečného zednářského principu, a to mě pobaví i potěší zároveň.

Takže představa svobodných zednářů jako spiklenců, kteří chtějí ovládnout svět, je asi zcela mimo. Když to však úplně zjednoduším, co tedy vlastně děláte?
Neděláme nic tajemně nekalého, co by veřejnost nevěděla. Scházíme se pravidelně v lóži, kde pracujeme na svém sebezdokonalení. Každé naše setkání má obřadný rámec – symbolický rituál, který nám připomíná morální zásady a ideály, o něž usilujeme. Po této části následuje přednáška na různá témata, od filozofických a společenských až po ryze praktická, poté otevřená a řízená diskuse. Večer končíme společnou večeří a přátelskou debatou s příběhy. Navzájem si předáváme zkušenosti a učíme se jeden od druhého. A proč by se někdo měl chtít stát zednářem? Pokud muž hledá opravdové přátelství, smysluplnou práci na sobě a hodnoty přesahující každodenní shon, zednářství mu to může nabídnout. Členství v lóži přináší pocit sounáležitosti s bratrstvem, kde záleží na charakteru člověka, nikoli na jeho postavení. Je to cesta pro toho, kdo chce růst jako osobnost a současně být součástí staleté tradice, která pomáhá mužům stát se lepšími a užitečnějšími pro své okolí.

Jednou ze zásadních aktivit svobodných zednářů je dobročinnost, ovšem neokázalá, kterou se nechlubí. To pořád platí?
Ano, neokázalá dobročinnost je stále jedním ze základních pilířů našeho řádu. Pomáhat potřebným se snažíme aktivně a skutečně si na tom nepotrpíme dělat velkou reklamu. V souladu s tradicí konáme dobro tiše, bez fanfár – řídíme se zásadou, že dobro má být činěno pro dobro samotné, ne pro pochvalu. Ať už jde o podporu znevýhodněných dětí, pomoc nemocným nebo třeba stipendium pro nadaného studenta.

Musím říct, že mne překvapilo, že existují i ženské zednářské lóže. Je to tak?
Vedle mužských lóží existují i samostatné ženské zednářské lóže. Nepatří však do tradičního pojetí Svobodného zednářství, které Veliká lóže České republiky, jejímž jsme členem, uznává.

Co všechno vás o uchazeči zajímá a kdo nemá šanci? O přijetí pak prý rozhoduje hlasování pomocí černých a bílých kuliček?
Prvním krokem je navázat s námi kontakt přes naše webové stránky. Poté následuje jistá korespondence a případně několik osobních setkání, při nichž se vzájemně poznáváme. Zajímá nás hlavně charakter a motivace uchazeče: chceme vidět slušného člověka, který na sobě chce pracovat a chápe, že zednářství není zkratka k moci ani výtah ke kariéře. Pokud někdo hledá jen vlastní prospěch, politický vliv nebo má extremistické názory, u nás neuspěje. O přijetí nového bratra pak hlasují členové lóže. A ano – dodnes používáme tradiční tajné hlasování pomocí bílých a černých kuliček. Stačí jediná černá kulička a kandidát může být nepřijat. Tento způsob zajišťuje, že mezi sebe přijmeme opravdu jen toho, koho mohou všichni nazývat svým bratrem. ◢ ***(jih)***

Foto: J. Veselá

Rituál jako zpomalení každodenního života

Členové lóže Templum Sapientiae se jednou za čtrnáct dní scházejí k rituálům, takzvané lóžové práci. Prostor setkání nazývají templem, což odkazuje na latinské „contemplare": rozjímat, uvažovat nebo prohlubovat. Na začátku se slavnostně zapálí několik svíček a rozloží se zednářské symboly, jako je kružítko a úhelník. Kružítko symbolizuje lidskost: do jeho kruhu by měli být zahrnuti všichni lidé. A pravý úhel symbolizuje právo, spravedlnost, čestnost a poctivost.
(Podle webu Templum Sapientiae.)

inzerce

Hospodaření v lesích není jen
péče o porosty a zalesňování holin

LESY MĚSTA BRNA

Když jdete na procházku do brněnských lesů, vidíte stromy a cítíte klid. Ale za tím, aby les zůstal zdravý a užitečný, stojí také i **Středisko dopravy a služeb Lesů města Brna**. Tým, který transportuje vyrobené dříví, z potěžebních zbytků vyrábí energetickou štěpku, podílí se na obhospodařování travních porostů, opravuje cesty a také připravuje půdu pro nové porosty.

Středisko představuje také důležitou součást udržitelného hospodaření s lesními zdroji. Jeho činnost je nezbytná pro efektivní a správné hospodaření v lesích, které patří městu Brno. Doprava dřeva je řízena s ohledem na ekologické normy, ochranu přírody a bezpečnost pracovníků, kteří v lesích pracují. Velmi důležitou součást aktivit střediska je i údržba cest, aby návštěvníci mohli lesem bezpečně projít. Primárně však lesní sítě slouží k pohybu techniky nutné pro péči o porosty. V návaznosti na tuto činnost je důležité, aby uživatelé lesů i veřejnost obecně chápali nutnost provozu techniky při těžbě a dopravě dříví, byli ohleduplní a opatrní, aby mnohdy objemná vozidla mohla bez problémů projet. ◢ *(sal) Foto: LmB*

Do náplně činností Střediska dopravy a služeb Lesů města Brna patří:

- přeprava dříví k následujícímu zpracování nejen smluvním partnerům a pracovištích LmB (Pila Bystrc, Dřevo Rájec), ale také dopravu palivového dřeva (ať už polínek nebo celé ‚kládovky') z lesa až ke konečným odběratelům. K tomu jsou vyhrazené traktorové vyvážecí soupravy, odvozní soupravy na dlouhé dříví a nákladní automobil s kontejnerem s hydraulickou rukou
- výroba energetické štěpky z potěžebních zbytků, kterou primárně LmB dodávají Teplárnám Brno
- senoseč travnatých ploch v oborách i volných lesích a výroba píce pro lesní zvěř i vlastní chov hovězího dobytka
- příprava půdy pro nový les pomocí půdní frézy. Díky tomu se obnaží povrch půdy, do kterého se zapracují drobné potěžební zbytky, což pomáhá jak přirozené obnově lesa, tak usnadňuje práci při umělém zalesnění. ◢

POHŘEBNÍ A HŘBITOVNÍ
SLUŽBY MĚSTA BRNA

Objednávky pohřbů – kompletní pietní služby

Kolíště 7 tel.: 545 422 121
Jihlavská 1 tel.: 543 212 816
Lužánecká 2a tel.: 545 212 740
Pekařská 52 tel.: 513 034 969

Nepřetržitý svoz zesnulých: 603 11 33 00

www.pohrby.cz

Klobouky Dantes

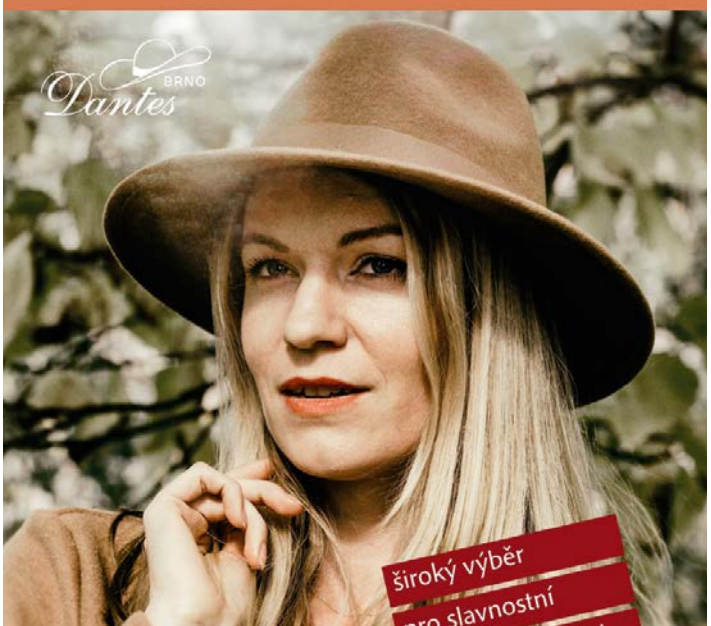

Pro ženy i muže,
kteří vědí, co znamená styl

OC OMEGA • náměstí Svobody 9
Po-Pá 9-19 h; So 9-14 h

Brno patří k evropské špičce
ve snižování ztrát vody. A není to náhoda

Voda je vzácná surovina a každé kapky, která zbytečně unikne z potrubí, je škoda. Brněnské vodárny a kanalizace (BVK) si to uvědomují už dlouhá léta – a díky tomu dnes patří pokud se týká úspory vody mezi nejlepší v celé České republice i Evropě.

Zatímco na začátku 90. let docházelo v brněnské vodovodní síti ke zhruba čtvrtinovým ztrátám vody, dnes je to už jen zhruba 10 %. A co víc – Brno si tuto skvělou úroveň drží už víc než deset let. Tak nízké ztráty rozhodně nejsou běžné – v roce 2024 byl celorepublikový průměr kolem 15 %. A to i Česká republika patří i v evropském měřítku k zemím, které jsou na tom dobře. Například v Itálii se podle údajů z roku 2022 ztratí až 42 % vody, v Irsku přibližně 38 %, v Rumunsku a Bulharsku dokonce přes 40 až 60 %. I některé rozvinuté státy, jako Francie nebo Španělsko, vykazují ztráty nad 20 %. Výrazně lépe jsou na tom jen výjimečně efektivní systémy v Německu, Nizozemsku nebo Dánsku, kde ztráty dosahují pouhých 6–7 %. Brněnská vodovodní síť tak patří k evropské špičce.

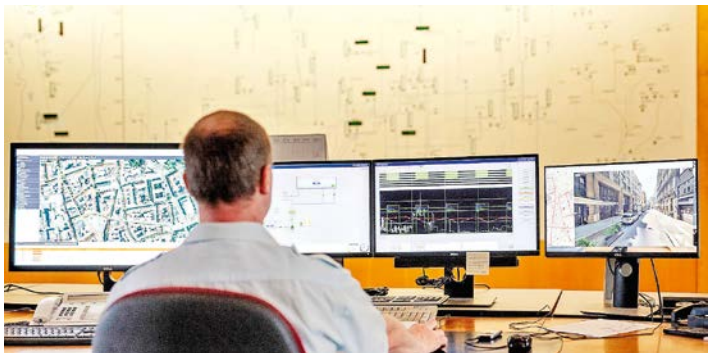

Za těmito úspěchy stojí roky systematické péče – nejen vynakládané prostředky do oprav, údržby a obnovy vodovodní infrastruktury, ale především díky pravidelné kontrole celé vodovodní sítě, systému monitorování průtoků, identifikování skrytých úniků, optimalizaci tlaků, ale i díky práci zaměstnanců vodáren, kteří mají na starost odstraňování poruch a havárií.

Jak se hlídá voda v potrubí?

Aby voda z kohoutku tekla bez problémů, hlídají vodovodní síť chytré technologie. Celkem 1 429 kilometrů potrubí je rozděleno do 85 menších oblastí – něco jako „hlídané čtvrti“, kde se průběžně měří a sleduje, co se ve vodovodu děje. Monitorování vodovodní sítě zajišťují měřící místa. Zaznamenané hodnoty jsou on-line přenášeny na Centrální vodohospodářský dispečink, kde jsou zpracovány a archivovány. Jedním z klíčových nástrojů pro odhalování problémů je noční monitoring. Právě v noci, kdy je spotřeba minimální, lze snadno zachytit skryté úniky vody. A když se ukáže, že někde něco není v pořádku? Do akce vyráží speciální tým vybavený špičkovou technikou – například akustickými senzory nebo tzv. korelátory, které přesně určí místo, odkud voda uniká. Díky tomu se daří poruchy rychle najít a opravit dřív, než unikne větší množství vody a způsobí větší škody.

Moderní technologie pomáhají i u zákazníků

K únikům vody ale nemusí docházet jen ve veřejném potrubí. Častým problémem bývá i potrubí za vodoměrem – tedy u samotných odběratelů. Proto BVK postupně zavádějí tzv. SMART vodoměry, které umožňují dálkový odečet spotřeby a včasné odhalení úniků přímo u zákazníků. Dnes už je tímto systémem pokryto přes 93 % všech dodávek vody v Brně.

Díky chytrému přístupu, moderním technologiím a každodenní pečlivé práci odborníků si Brno drží náskok a ukazuje, že ztráty vody se dají skutečně držet na minimu. A to je dobrá zpráva nejen pro životní prostředí, ale i pro peněženky obyvatel moravské metropole.

(sal)

Foto: Archív BVK

Bez trapasů... radí expert na etiketu Daniel Šmíd

Daniel Šmíd (10. listopadu 1970) je lektor etikety, mentor, autor knih a publicista. Soustředí se na respekt a zdvořilost ve společnosti i ve firmách.*
Více informací na www.danielsmid.cz

Podání rukou

Máte to za sebou několikrát. Podanou ruku a pocit, kterého se vám dostane, když ji někdo stiskne a zatlačí váš prsten až na kost malíčku, nebo se jí taktak dotkne a vám připadá, že vás onen nebere vůbec vážně. Podání ruky, respektive podání rukou, patří mezi krátké rituály mezi dvěma lidmi, jichž se nám, jistě po zásluze, často nebo méně často dostává. Podání ruky je společenský akt, jednoduchý rituál. Avšak jednoduchý v případě, že podáváte ruku správně.

Podání ruky je výhodou, kterou má na své straně, jako pomyslný míček, společensky významnější osoba. **První podává ruku žena muži, starší mladšímu a „na firemních“ kurtech, tedy v prostředí firmy, podává první ruku nadřízený podřízenému.** Podání rukou je gesto. Nemělo by však být gestem prázdným. Je součástí moderní etikety, ale také běžného soužití lidí v rodinách, v klubech, na sportovištích, u politicky zabarveného jednání, při obchodních schůzkách anebo jen tak na ulici. Jeho hlavní poselství – „nemám zbraň, jsem přítel“ – známe již tisíce let. Zůstává nejhodnotnější a univerzálně rozpoznatelnou informací, kterou vaše ruka tomu druhému předává.

Při přivítání nebo rozloučení má tento dotek až magický význam. Ve sportu se sokové podáním ruky snaží, často po zápase, navodit atmosféru přátelství. Často bezúspěšně. **Hluboký význam podání rukou spatřuji při kondolenci anebo vyjádření soucitu v jakékoli věci, kde dotek působí velmi silně.** Pokud jste v situaci, kde si lidé kolem vás ruce podávají, neváhejte se k nim připojit. Pokud vám někdo ruku podává, je téměř vaší povinností toto podání přijmout. Nepřijetí nabízené ruky patřilo dříve mezi projevy nezdvořilého chování. Dnes však mnozí lidé ruku, například z důvodů obavy z šíření viru, nepodávají. V tomto případě je nutné své jednání vysvětlit: „Omluvíte mě, když vám ruku nepodám? Necítím se nějak dobře.“

Ruku podává první vždy osoba starší osobě mladší. Stejně tak žena nabízí ruku jako první muži. Takže pozor, pánové, nesápejte se vaší „prackou“ po dámské ručce. Vyčkejte, až vám ji nabídne. Pokud máte rukavici, sundejte si ji. Pokud jste dáma, můžete si rukavici nechat, ale nemusíte. Ruku stiskněte středně silně, nesnažte se nikomu dělat z prstýnku ovál. Při podání ruky se protějšku dívejte do očí a zastavte se. Postačuje jedno až dvě potřesení, nedržte nikoho dlouho za ruku. Ruce nekruťte ani nahoru ani dolu. Stisk ať působí hlavně upřímně a energicky. Držte a tiskněte celou ruku, nejen prsty nebo špičky prstů. Úsměv je pomyslnou třešní na dortech všech pozdravů a rukoudání.

Správný stisk ruky je tedy krátký a středně silný. Jsou situace, ve kterých je podání ruky nedoporučeno nebo patří mezi nevhodné. Ruce si nepodávejte při vašem osobním jednání na úřadě. Nepodávejte si ruce na policii, při jednání na soudech se soudci a přísedícími. Ruku nikdy nikomu nepodávejte na toaletách. **Nepodávejte také svoji ruku „dvěma rukama“. Nedržte druhou rukou nikoho za loket, za paži ani za rameno.**

I přesto, že jste spokojeni, je nevhodné podat ruku obsluze na čerpací stanici, číšníkovi, pokojské, portýrovi, kurýrovi, poštovnímu doručovateli, taxikáři, řidičům v dálkové nebo městské dopravě. Ani vlakovým průvodčím a stevardům. Tyto osoby s podáním ruky nepočítají a můžete je tím vyvézt z míry. Na druhou stranu můžete každému z uvedených „potřást pravicí“ v případě, že je to společensky vhodné. Např. když se s daným člověkem seznámíte v osobní věci. Nebo když chcete dotyčnému poděkovat za pomoc zcela přesahující jeho kompetence a povinnosti v dané situaci.

Foto: Archív DŠ

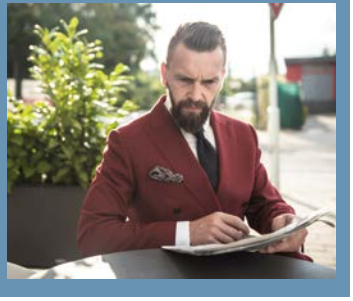

Technické sítě Brno posílily zázemí pro své elektromobily

Zatím jsou v početné flotile jejich vozů dva elektromobily. V brzké budoucnosti ale Technické sítě Brno plánují systematickou náhradu stávajících vozidel za jejich bezemisní alternativy. I proto již nyní rozšiřuje tato společnost potřebnou infrastrukturu a ve svém areálu na Barvířské uvedla do provozu novou dobíječku.

Zbudovaná stanice umožňuje současné nabíjení dvou vozidel díky duálnímu systému s výkonem 2×40 kW. Řidiči tak mohou pohodlně dobít elektromobily z 20 na 80 procent kapacity baterie již během půl hodiny. Stanice je vybavena inteligentním řízením výkonu a vzdáleným monitoringem, což zajišťuje efektivní a bezpečný provoz včetně dálkové kontroly technického stavu zařízení. Pořízení nabíječky proběhlo v rámci spolupráce s koncernem městských firem, což přispívá ke vzájemné synergii a efektivnímu využívání veřejných prostředků i odborných kapacit. Přípravné stavební a technické práce navíc zajistili zaměstnanci TSB, čímž se výrazně optimalizovaly náklady a urychlil se celý proces výstavby.

Součást nové stanice tvoří také moderní přístřešek, který chrání jak samo zařízení, tak nabíjená vozidla před nepřízní počasí. Konstrukce kombinuje hliník a další odlehčené materiály, čímž se dosáhlo nejen vysoké odolnosti, ale i elegantního vzhledu, který esteticky zapadá do prostředí. „Zavedení vlastní nabíjecí infrastruktury není jen logickým krokem k udržitelné budoucnosti, ale zároveň potvrzením aktivního přístupu firmy k ekologické odpovědnosti," podotkl předseda představenstva TSB Michal Chládek. *(sal)*

Foto: Archív TSB

Dům na Mečové ukrýval více historické výzdoby, než se čekalo

Kompletní rekonstrukci vyžadoval dům na Mečové už delší dobu. Proto v něm taky před rokem začaly stavební práce. Během nich se ovšem vyjevily poruchy na statice, jejichž řešení bude potřeba do projektu nově zahrnout. Kromě toho ale dům vydal i příznivější objev: uvnitř se totiž dochovala historická výzdoba většího rozsahu, než se předpokládalo. Malby na stropech už restaurátoři zajistili. Dochovaly se tu dvě vrstvy dekorativní malby, ta starší je patrně ze 17. století, mladší z 18. Dále restaurátoři začali s plošným odkryvem

nástěnných maleb. Vyskytují se zde různě kvalitní dekorativní malby od 17. do 20. století. Projekt rekonstrukce se na základě zjištěných skutečností bude upravovat. Aktualizovaná verze, která by měla být hotová v průběhu následujících měsíců, bude reflektovat také odkrytou uměleckou výzdobu. Momentálně se zvažují různé dopady, jaké to může mít na využití domu. *(tis, sal)*

Foto: Archív TIS MMB

Lipka nabízí kroužky, které vezmou děti ven do přírody

V době, kdy děti tráví čím dál víc času u obrazovek, je v brněnské Lipce dokáží nadchnout k prožitkům ve skutečném světě venku. Hrou a prožitkem se na Lipce děti učí vnímat přírodu a svět kolem, spolupracovat ve skupině i zvyšovat důvěru ve vlastní schopnosti. Kroužky na čtyřech brněnských pracovištích Lipky v Jundrově, Pisárkách, Soběšicích a u Poříčí nabízejí vyžití pro všechny – od péče o zvířátka přes bádání, tábornické dovednosti a vaření po dřevařskou dílnu nebo tvoření z přírodních materiálů. Maximum času při nich stráví děti v přírodních zahradách Lipky nebo v lese. Komu by nestačily schůzky v týdnu, může vyrazit i na víkendové výpravy. Otevřeny budou také tábornický, ornitologický či fotografický klub. Nabídku kroužků spolu s přihláškami najdete na www.lipka.cz/krouzky, informace k víkendovým výpravám na www.lipka.cz/vikendovky. Na všechny kroužky Lipky mohou rodiny z Brna uplatnit tzv. Rodičovské vouchery. *(sal)*

Foto: Archív Lipka

Šilingrovo náměstí zdobí Cizí hvězdy inspirované Platónem

Venkovní Galerii Šilingrák ve středu Brna hostí od července novou sochu, jež nese název Cizí hvězdy. Autorem je Jan Dostál. Umělecký výtvor sochaře původem z Olomouce a absolventa Fakulty výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně je vyrobený z cortenu. Dostála inspiroval antický filozof Platón a jeho pojetí základní struktury vesmíru. Zvolené tvary symbolizují dokonalost, harmonii a rovnováhu. Sochař dílo, jehož součástí jsou dvě sochy nazvané Foreign star I a Foreign star II, dokončil letos v létě. Artefakt váží bezmála 300 kilogramů a na Šilingrově náměstí zůstane přibližně rok. *(sal)*

Foto: Archív Brno-střed

Dáme na vás: Novinky ve školách, nová pítka a pocitová mapa

Léto se chýlí ke konci a participativní rozpočet Dáme na vás vstupuje do další etapy. Na jaře mohli Brňané a Brňanky posílat své nápady na zlepšení města, přes léto se posuzovala jejich proveditelnost a v listopadu se v tradičním hlasování rozhodne, které projekty se promění v realitu. Už teď si můžete prohlédnout první posouzené nápady v galerii na webu paro.damenavas.cz.

Pítka v Brně

Z participativního rozpočtu se letos v létě dokončil projekt **Napij se! – Pítka v Brně**, který rozmístil po městě zdroje s pitnou vodou. Najdete je například na Cacovickém ostrově, v Králově Poli, na Kraví hoře, v Černých Polích, na Lesné, v Medlánkách nebo v Jundrově. Součástí projektu je i online mapa na **brno.cz/pitka**. Tak se mrkněte, třeba objevíte pítko, o kterém jste dosud nevěděli!

Participace i pro děti

Participativní rozpočet neprobíhá jen na celoměstské úrovni. Zapojit se mohou i děti na brněnských základních školách. Žáci mají možnost navrhnout a zrealizovat projekt pro svou školu až do výše 45 000 Kč. Tento program učí žáky volebním principům, podporuje spolupráci, zlepšuje vztahy mezi žáky a učiteli a pomáhá dětem lépe chápat finanční náročnost jejich nápadů.

Tento školní rok se koná už **6. ročník**, do kterého je zapojeno **59 brněnských základních škol**. Přehled všech zapojených škol i vítězných projektů z minulých let najdete na **skoly.damenavas.cz**.

Novinka: Menstruační potřeby zdarma

Od nového školního roku přibude na některých školách novinka – **menstruační potřeby na dívčích toaletách zdarma**. Pilotní projekt zajistí na začátku školního roku zásobu těchto potřeb pro přihlášené školy. Cílem je podpořit pohodlí a zdraví žákyň a zároveň odbourávat tabu spojené s touto přirozenou součástí života. Od roku 2026 se projekt rozšíří do všech brněnských základních škol.

A kde jinde ještě můžete participovat?

Na webu **ankety.damenavas.cz** se můžete zapojit do tvorby nové Pocitové mapy, která se snaží zjistit, kde se Brňáci cítí dobře, kde jim něco chybí, nebo třeba kde rádi tráví čas. Mapu můžete vyplnit ještě do konce října, zabere to jen pár minut a městu tím pomůžete lépe plánovat jeho rozvoj. ◢ ***(paro)*** *Foto: Archív PARO*

inzerce

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

KOORDINÁTOR BOZP
při práci na staveništi

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Vaší náplní práce bude zejména:
- zabezpečení výkonu činnosti koordinátora bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi ve fázi přípravy a realizace stavby,
- zpracovaní a aktualizování Plánu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na staveništi a zajištění jeho dodržování,
- účast na kontrolních dnech a řízení kontrolních dnů týkajících se problematiky BOZP,
- provádění kontroly dokumentace systémů managementu BOZP související se stavební činností a postupem prací,
- zpracování a vedení dokumentace BOZP na staveništi.

Pokud Vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- vzdělání VŠ/ SŠ s maturitou se stavebním zaměřením,
- platnou zkoušku z odborné způsobilosti fyzických osob k činnostem koordinátora BOZP na staveništi podle zákona č.309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (uvedené je podmínkou),
- praxi na liniových a pozemních stavbách (taková praxe je výhodou),
- řidičský průkaz sk. B (pro uvedenou práci je nezbytný),
- uživatelskou znalost MS Office,
- schopnost pracovat v týmu i samostatně, komunikativní dovednosti, dochvilnost a schopnost dotahovat práci do konce,

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout:
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou
- Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif. Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nastoupit můžete dle domluvy!

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz

S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

DOPRAVNÍ
inženýr

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás na této pozici čeká?
- Podílet se s námi na tvorbě a rozvoji města Brna, zejména nové čtvrti Trnitá a Železničního uzlu Brno.
- Pracovat na přípravě dopravních řešení pro jednotlivé projekty.
- Aktivně se účastnit výrobních výborů s dopravní tématikou.
- Vyjadřovat se k projektovým dokumentacím.

Pokud Vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- VŠ vzdělání se zaměřením na dopravní stavby,
- znalost AutoCAD,
- kritické, koncepční myšlení a schopnost být týmovým hráčem,
- samostatnost a zodpovědnost pro Vás nejsou jen pojmy,
- znalost dopravní problematiky města Brna (je vítána),

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout:
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou
- Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif. Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nástup dle vzájemné dohody.

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz.

S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

Brněnské komunikace

Volná pracovní místa

Do našeho týmu nyní hledáme kolegyni/kolegu, která/který bude pracovat na pozici

PŘÍPRAVÁŘ STAVEB
střediska správy komunikací

Jsme městská firma, sídlící 10 minut od centra Brna, s vlastním parkovištěm pro zaměstnance. Děláme zejména inženýrskou činnost dopravních a pozemních staveb, projekční činnost a majetkoprávní přípravu chystaných staveb. Zpracováváme prognózy, plány a modely dopravy. Ve městě spravujeme a udržujeme v činnosti světelnou signalizaci na křižovatkách, dopravní značení, dohlížíme na stav komunikací a dopravních staveb vč. tunelů. Jsme také pověřeni organizací dopravy v klidu. Máme šikovné geodety, staráme se o zimní a letní údržbu komunikací a centrální řízení dopravy v Brně.

Co Vás na této pozici čeká?
- Příprava plánu souvislé údržby komunikací.
- Zajištění zjednodušené dokumentace a rozhodnutí.
- Účast na koordinačních jednáních.
- Příprava podkladů pro výběrová řízení.
- Příprava realizace údržbových prací na komunikacích.
- Převzetí obnovených komunikačních ploch po realizovaných údržbových pracích.
- Aktivní spolupráce se specialisty střediska.
- Součinnost při tvorbě objednávek a smluv.
- Zpracování faktur.
- Spolupráce se správci a vlastníky technické infrastruktury, městskými částmi, vybranými odbory MMB a silničními správními úřady.

Pokud Vás tato práce zaujala, rádi Vás poznáme! Máte-li:
- Vzdělání VŠ, případně SŠ s maturitou stavebního směru se zaměřením na dopravní stavby,
- uživatelskou znalost MS Office,
- řidičský průkaz skupiny B (aktivní řidič),
- komunikativnost, pečlivost, samostatnost a odpovědný přístup,
- praxi v oblasti přípravy staveb (výhodou),

pak se nám určitě ozvěte, protože Vám máme co nabídnout:
- Dostanete 5 týdnů dovolené, příspěvky do penzijního/životního spoření, stravenky a příspěvky na sportovní aktivity.
- Dostanete od nás příspěvek na dovolenou
- Budete mít služební telefon včetně příspěvku na firemní tarif. Ke mzdě dostanete odměny – za dobrou práci, a také odměnu při pracovním a životním výročí.
- Podporujeme naše zaměstnance v osobním rozvoji účastí na školeních a profesních kurzech.
- Jsme féroví a přátelští, sportovní duch nám nechybí (máme fotbalový a hokejový tým), v létě grilujeme, bavíme se na vánočním večírku.

Nastoupit můžete dle domluvy!

Nabídky s profesním životopisem, motivačním dopisem a kontaktním spojením zasílejte na e-mailovou adresu: kariera@bkom.cz.

S dalšími dotazy nás neváhejte kontaktovat na uvedený e-mail.

Vámi poskytnuté osobní údaje zpracováváme v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. b) Nařízení EU 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR).

VEGALL Pharma

SARAPIS *plus*

Doplněk stravy určený ženám nejen v období klimakteria

www.vegall.cz

V Academy Parku zaparkují stovky aut,
vyřídíte tu i „modré zóny“

Celkem 606 míst pro auta a nové administrativní prostory pro vyřizování parkovacích a vjezdových oprávnění nabízí parkovací dům Academy Park s přilehlým venkovním parkovištěm. V okolí přibyla kašna, lavičky, stromy a keře. Jedná se o společnou investici města a jeho společnosti Brněnské komunikace. Moderní objekt na rohu Veveří a Šumavské byl slavnostně otevřen počátkem července a motoristé sem rychle našli cestu.

„Ve dvou podzemních a čtyřech nadzemních podlažích Academy Parku řidiči odstaví až 393 vozidel. K tomu se přidává dalších 213 míst na nově zrekonstruovaném venkovním parkovišti,“ uvedla primátorka města Brna Markéta Vaňková a dodala: „Do nových prostor také přesídlili komisaři z odboru registru vozidel a řidičů i kontaktní centrum pro vydávání parkovacích a vjezdových oprávnění, které dosud sídlilo v pronájmu na Zvonařce. Díky přesunutí do vlastního tak město ušetří peníze.“

„Academy Park je vybavený nejmodernějšími technologiemi. Nabízí 20 venkovních dobíjecích stanic pro elektromobily včetně 4 rychlodobíječek, což je nadstandardní počet v rámci podobných brněnských objektů. Provozovatelem bude E-mobilita Teplárny Brno. Jedna dobíjecí stanice obslouží naráz až dva elektromobily. U všech stanic jsou zřízeny zóny E. Součástí stavby je i 9 venkovních a 10 vnitřních míst pro osoby se zdravotním postižením a 6 míst je vyhrazeno pro rodiny s dětmi,“ vysvětlil předseda představenstva Brněnských komunikací David Grund.

Ve vnitřní části zaparkuje 32 aut na LPG a CNG. Vyčleněno je zde také 8 míst pro vozidla šetrná k životnímu prostředí, tedy elektromobily a hybridy. Tato místa jsou označena nápisem eko a nejsou vybavena dobíjecí stanicí. Venku je speciální stání pro 8 motocyklů a 2 vozidla do délky 4 metrů. V blízkosti východů jsou rezervována 4 stání pro ženy. Tato místa zřizuje správce či investor z důvodu zajištění vyšší míry bezpečnosti a eliminace rizika napadení. V Academy Parku jsou také instalovány i první cykloboxy v Brně. K dispozici je 6 cyklogaráží pro 2 kola, využije je tedy až 12 cyklistů.

Na části designové fasády roste 120 popínavých přísavníků a v horním patře domu je nasazených 6 habrů. Venkovní parkovací stání je provedeno z distanční dlažby kvůli lepšímu vsakování dešťových vod. „Na rohu ulic Veveří a Šumavská vzniklo nově veřejné prostranství s kašnou a lavičkami určené pro odpočinek. V okolí Academy Parku bylo vysázeno 70 stromů a 385 keřů. Část náhradní výsadby byla umístěna do přilehlého Björnsonova sadu,“ doplnila primátorka Markéta Vaňková.

◢ ***(tis)*** *Foto: M. Schmerková, TIS MMB*

Kolektor Česká–Středova:
Nejdříve se zajistí statika domů i povrchu

Po vybudování kolektoru vznikne na křížení ulic Česká, Solniční a Veselá nové náměstíčko. *Vizualizace KAM*

Stavba nového kolektoru Česká–Středova je v plném proudu. Technologicky náročná stavba začala podrobným monitoringem uložení inženýrských sítí, poté stavbaři ověří kopanými sondami stav základů samotných domů. Před ražbou kolektoru bude přeloženo vedení vodovodu a parovodu, aby nebyly narušeny dodávky vody a tepla.

„Stavba více než dvousetmetrového kolektoru je jednou z nejvýznamnějších investičních akcí, které letos začínají. Důležitá je především pro budoucí život obyvatel ulice a provozoven, které se tu nacházejí. Díky sítím uloženým v kolektoru se tu případné závady vyřeší jednoduše a bez výkopu. Nový kolektor umožní také další rozvoj a snadnější napojení moderních technologií, jako jsou optické sítě nebo systémy chytrého města. Dalším nesporným pozitivem projektu je, že se opraví samotná ulice Česká, která je jednou z nejfrekventovanějších tepen v Brně,“ zdůraznila primátorka města Brna Markéta Vaňková. „Právě v historických centrech měst, kde se spojuje architektonické dědictví s pulzujícím životem, je přínos kolektorů nepopiratelný, protože eliminuje výkopy na povrchu komunikací, které vždy znamenají narušení komfortu pro obyvatele,“ uvedl Michal Chládek, předseda představenstva společnosti Technické sítě Brno, která je investorem výstavby. Na budování kolektoru Česká–Středova se podílejí i další městské společnosti: Brněnské komunikace, Brněnské vodárny a kanalizace a Teplárny Brno.

„Subterra stála u zrodu zdejší kolektorové sítě a jsme rádi, že můžeme být i nadále součástí jejího rozvoje. Nový kolektor bude přímo navazovat na jednu z našich posledních zakázek – kolektor pod náměstím Svobody. Čeká nás technicky náročná stavba, ke které jako firma s největšími zkušenostmi v oblasti kolektorové výstavby u nás přistupujeme s respektem k prostředí i zadání,“ uvedl David Cyroň, ředitel divize 1 společnosti Subterra, a. s., která je vedoucím účastníkem sdružení zhotovitelů spolu se společnostmi FIRESTA-Fišer, rekonstrukce, stavby, a. s. a POHL cz, a. s.

V průběhu prací bude sice omezen průchod Českou, ulice však po celou dobu výstavby zůstane průchozí. Chodci nejdříve využijí vymezenou trasu vedoucí prostředkem ulice, jakmile stavbaři zasypou sondy, bude se chodit po stranách. Pro ty, kteří budou Českou chtít pouze projít dál do centra, doporučujeme využít souběžné trasy, například Rašínovu, Veselou nebo Běhounskou. ◢ ***(sal)***

◢ **Doba realizace:**
36 měsíců od předání staveniště
◢ **Cena projektu:**
584 771 893 Kč (bez DPH)
◢ **Délka nového kolektoru:**
225 metrů
Ražba kolektoru bude prováděna novou rakouskou tunelovací metodou s horizontálním členěním výrubu. Práce budou probíhat v průměrné hloubce 3,5 až 4 metry.

Brno Beach Pro na Sokoláku
zazářil českým zlatem

Nejcennější kov si koncem srpna na mezinárodním turnaji Brno Beach Pro na krk pověsil český ženský i mužský pár. Ze zisku zlata se na Sokolském koupališti nejprve radovaly Valerie Dvorníková s Michaelou Břínkovou, které ve finále zdolaly v tie-breaku francouzské soupeřky Descamps/Dupin. Ve druhém finálovém utkání potvrdili roli favoritů turnaje Jakub Šépka s Jiřím Sedlákem, kteří porazili Adama Wabera s Matyášem Ježkem. Těm tak patří, stejně jako v loňském roce, stříbro.

Na kurty u Brněnské přehrady se postavily týmy celkem ze 24 zemí světa. Kromě těch tradičních, jako jsou Nizozemsko nebo Německo, to letos byly i páry z pro tento sport výjimečnějších destinací, jako jsou Filipíny, Japonsko, Argentina nebo Kanada. Významná sportovní událost měla však rovněž charitativní rozměr. „Každý ze zúčastněných sportovců a sportovkyň si sem přiveze svůj příběh a bude doufat, že do něj dopíše vítěznou kapitolu. Ne všichni ale mají takové štěstí, a proto je tu nadační fond Českého volejbalového svazu Srdce nad sítí, na jehož činnost bude využita část vstupného. Divákům proto velmi děkuji za příspěvek pro ty, jejichž život se zdramatizoval," uvedla před zahájením primátorka města Brna Markéta Vaňková.

Turnaj Brno Beach Pro 2025 na Sokolském koupališti se uskutečnil za podpory Českého volejbalu, Národní sportovní agentury, VisitCzechia, Statutárního města Brna, Jihomoravského kraje i DPMB. *(sal)*

Foto: Pavel Netolička

inzerce

Busta Viktora Kaplana našla nový domov na VUT

Busta konstruktéra a vynálezce Viktora Kaplana, kterou Brňané znají z křižovatky ulic Úvoz a Údolní, má od poloviny letošního roku nový domov ve foyer Fakulty strojního inženýrství VUT. Na fakultě působí Odbor fluidního inženýrství, který navazuje na vynálezcův odkaz a se svolením rodiny nese jeho jméno. Busta Viktora Kaplana od sochařky Sylvy Lacinové-Jílkové vznikla v roce 1959. Umístěna byla na zmíněném nároží, před budovu dřívějšího anatomického ústavu, později sídla Fakulty strojní VUT. Viktor Kaplan, vynálezce slavné Kaplanovy turbíny, na počátku minulého století sice bydlel nedaleko, své vynálezy ale učinil v asi kilometr vzdálené laboratoři v budově dnešní Masarykovy univerzity. „S ohledem na plánovanou rekonstrukci areálu VUT v Údolní ulici jsme sochu preventivně odstranili a v mezičase se jí dostalo odborné restaurátorské péče," uvedl děkan Fakulty strojního inženýrství Jiří Hlinka. Paradoxem je, že na historickém podstavci sochy bylo Kaplanovo jméno uvedeno chybně: místo Viktor zde stálo Victor. „I to jsme se rozhodli napravit a sochu jsme umístili na opravený podstavec, kde je již jméno uvedeno bezchybně," dodal Hlinka.

Foto: Václav Koníček (Archív VUT)

Noční rozjezdy v Brně „slaví“ čtvrtstoletí

Jestli se dá něco označit za fenomén města Brna, pak jsou to jistě noční rozjezdy. Už 25 let noc co noc vyráží autobusy Dopravního podniku města Brna v každou celou noční hodinu z hlavního nádraží do všech koutů města a rozváží cestující do jejich domovů. Jedním z iniciátorů tohoto unikátu je Jan Seitl, dopravní ředitel DPMB.

Kdy jste jel naposledy rozjezdem?
Nedávno, obvykle jezdívám půlnočním rozjezdem do Černých Polí nočním autobusem 93. MHD využívám i přes den, na krátké vzdálenosti je bezkonkurenční.

Rozjezdy v letošním roce slaví 25 let, ale ty první noční spoje tady byly daleko dříve…
Když se podíváme do historie MHD, tak najdeme tramvajové linky, které jezdily přes půlnoc, třeba do jedné, do půl druhé a začínaly už třeba před čtvrtou ráno. Nicméně nějaký ucelenější systém, kdy doprava vlastně pokryla celou noc, najdeme v archivech někdy kolem poloviny minulého století. Dnes tomu říkáme rozjezdy, dřív to byla tzv. spojení nočních vlaků.

Jak tato spojení vypadala? Jak se lišila od současných rozjezdů?
Jejich podoba se postupně vyvíjela. Například v 90. letech noční provoz zajišťovaly v centru města především tramvaje doplněné o noční autobusové linky a zároveň na tramvaje navazovaly v uzlových bodech trolejbusy a další autobusy, které s cestujícími pokračovaly dál na okraj města. Třeba jednička jela od hlavního nádraží do Pisárek a na Mendlově náměstí na tuto noční tramvaj čekaly dva trolejbusy. Jeden jel do Kohoutovic a druhý do Nového Lískovce. Úplně stejně to třeba bylo na Staré osadě. Nebylo to úplně ideální, protože bylo potřeba daleko více řidičů.

Z toho důvodu se hledal jiný koncept – založený na autobusové dopravě?
Ano, byl to jeden z důvodů. V 90. letech se s rozvojem individuální dopravy obecně hledal nový koncept městské hromadné dopravy a s ním i různá opatření z pohledu efektivity provozu a také konkurenceschopnosti.

Inspirovali jste se v jiných městech nebo jste vyšli pouze z vlastních zkušeností?
Jednou z inspirací byla Praha, kde v noci, když nejezdí metro, začaly fungovat vedle tramvají také noční autobusové linky. Tehdy v polovině 90. let jich bylo v Praze jen několik, dnes je ten systém rozsáhlejší. Naší inspirací bylo, že metro v Praze jezdilo z bodu A do bodu B a na obou koncích metra na něj navazovaly další autobusy. Například tehdejší noční autobus 505 jel z nejsevernějšího sídliště, potom po trase metra C přes centrum a dojel až na Jižní město.

V čem je tedy ten brněnský systém tak unikátní? Přece jen jej vyzdvihují nejen návštěvníci jiných českých měst, ale i zahraniční studenti a turisté…
Noční doprava zaznamenala za posledních 25 let boom ve většině evropských měst. Brněnské řešení je unikátní tím, že díky velikosti města si můžeme dovolit pouze jeden přestupní bod. Praha i Vídeň jich mají vzhledem ke své velikosti několik. Jsou tam klasické noční linky, ale nejsou centralizované do jednoho místa.

Jak přesně probíhá organizace nočních rozjezdů těsně před celou hodinou? Odkud se ty odjezdy rozjezdů řídí a jsou pro ně pravidla?
V rámci řídícího informačního systému se kolegům na dispečinku na Novobranské zobrazí na mapě všechna vozidla v konkrétním místě. Naskakují v systému podle toho, jak přijíždí k Hlavnímu nádraží a otevírají dveře k výstupu. Až dispečer vidí, že jsou linky kompletní, může vydat centrální povel k odjezdu.

Jak to bylo dřív, když jste ještě neměli tak dobré technické vybavení?
Ještě kolem roku 2000 jsme měli na Hlavním nádraží stanoviště dispečera, který sledoval a počítal autobusy sám a dával jim pokyn k odjezdu radiostanicí nebo zhasnutím signálního světla. Dnes se tato informace posílá do palubních počítačů ve vozidlech. Už se také nemůže stát to, co dřív, že řidič na konečné v Kohoutovicích zaspal a autobus k nádraží nepřijel. Dnes jsme s řidiči provázaní, můžeme jim přes dispečink zavolat, případně udělat nějaké opatření a ten spoj nahradit.

Jaké další nenadále situace spojené s rozjezdy nočními jste třeba museli řešit? Ona ta noční doba je specifická.
Ano, to asi vnímáme všichni – když jedeme nočním rozjezdem, nejsme vždy úplně ve stoprocentním stavu. Ale je to o tom, aby si člověk zachoval důstojnost. Stávají se situace… Z té veselejší stránky, když se nějaký pár v prázdnějším autobuse na zadním sedadle oddává něčemu, čemu by se měl oddávat až doma. Nebo je tam někdo, kdo spí tak, že ho nedokážeme na konečné vzbudit. A když ho vzbudíme, nasedne do autobusu a budíme ho zase na další konečné. To už se ho pak ptáme, kde chce na trase vystoupit, aby s námi nejezdil až do rána. Ty příhody mohou být opravdu od humorných až po velmi nepříjemné. Jako když skupinka alkoholem a testosteronem posilněných chlapců chce mezi sebou bojovat a náš řidič se dostává do nepříjemné situace.

Jezdí na nočních linkách také ženy, řidičky?
Ano, máme noční „pilotky“ a možná by se někteří divili, že to není jen jedna, ale že jich je několik. Obecně je o tu práci zájem a když nám někdo z nočních řidičů vypadne, nemáme problém jej nahradit.

Ve které dny jsou ty noční rozjezdy nejvyužívanější?
Zcela logicky pátek a sobota, to jsou nejsilnější dny. Pak následuje v akademickém roce středa, to je pro vysokoškoláky takový malý pátek. Naopak nejslabší noci jsou pro nás neděle, případně pondělí.

Jsou nějaké akce nebo příležitosti, kdy ta kapacita nočních rozjezdů je opravdu na hraně, nebo jste třeba museli posilovat?
Určitě jsou to velké společenské nebo kulturní akce, které zasáhnou do noční doby – třeba ohňostroje, Majáles, různé festivaly. V takových chvílích buď posilujeme konkrétní linku nebo prodlužujeme provoz denních tramvajových linek. Zohledňujeme ale také jiné věci, jako jsou například příjezdy nočních vlaků do Brna. Když dostaneme informaci z dispečinku Českých drah nebo Kordisu o zpoždění vlaku, tak můžeme rozjezd pár minut pozdržet.

Dovedete si představit, že koncept rozjezdů, jak je teď nastavený, se v budoucnu bude muset změnit? A pokud ano, jakým směrem?
Myslím si, že velkým impulzem bude rozvoj jižního centra a přesun hlavního nádraží. Nepředpokládáme, že bychom stěhovali hlavní přestupní bod z dnešního centra na jih. Spíše budeme muset přes nové nádraží vést další linky. Také nám hodně řekne systém automatického počítání cestujících, dostaneme jednoznačný profil, ve kterých úsecích jede kolik cestujících a která zastávka noční linky je jak využívaná. Možná zjistíme, že na některých zastávkách autobusy zastaví jen párkrát týdně, tak můžeme uvažovat, zda noční dopravu v této lokalitě nenahradit například poptávkovou dopravou.

PROBÍHAJÍCÍ UDÁLOSTI, ZMĚNY A VÝLUKY

Výluka tramvají v ulici Údolní – poslední aktualizace k 15. 12. 2024

Z důvodu **kompletní rekonstrukce je přibližně do konce roku 2025** vyloučen provoz veškeré dopravy z ulice Údolní, včetně tramvají a trolejbusů.

- Tramvajová **linka 4** jede ve zkrácené trase mezi Babickou a centrem města, kde je ukončena jednosměrným okruhem z Malinovského náměstí ulicí Rooseveltovou, přes Českou, náměstí Svobody a Hlavní nádraží zpět směr Babická.
- Náhradní autobusová **linka x4** jede v polookružní trase po zastávkách Náměstí Míru > Heinrichova > Všetičkova > Úvoz > Grohova > Česká > Šilingrovo náměstí > Nemocnice u sv. Anny > Sladová > Tvrdého > Úvoz > Všetičkova > Náměstí Míru. Část spojů je prodloužena o úsek Náměstí Míru – Kounicovy koleje – Tábor – Klusáčkova – Štefánikova – Reissigova – NC Královo Pole, kde nahrazují linku 68.
- Trolejbusové **linky 38 a 39** jsou v centru města ukončeny v uzlu Česká. Ve směru do centra jedou z Úvozu s linkou x4 přes Grohovu na Českou. Ve směru do Masarykovy čtvrti jedou z České (zastávka u parku na Moravském náměstí) přes zastávky Smetanova, Sušilova, Konečného náměstí, Čápkova, Úvoz a dále po svých trasách směr Barvičova / Preslova. Část spojů linky 38 v pracovních dnech je vedena obousměrně ve zkrácené trase Preslova – Konečného náměstí.
- Autobusová **linka 68** jede pouze v úseku (Myslivna –) Pisárky – Náměstí Míru. Ve zbývající části trasy je nahrazena linkou x4.
- Noční autobusová **linka N89** jede v úseku Šilingrovo náměstí – Úvoz po stejné trase jako linka x4.
- Noční autobusová **linka N95** jede ve směru z centra v úseku Šilingrovo náměstí – Tvrdého po stejné trase jako linka x4. Ve směru do centra jede od zastávky Tvrdého po trase a zastávkách Nemocnice u sv. Anny – Šilingrovo náměstí – Česká – Malinovského náměstí k Hlavnímu nádraží a dále směr Chrlice.

Uzavírka části ulice Masarykovy v Modřicích

V souvislosti s realizací **IV. etapy rekonstrukce kanalizace a vodovodu** je do ukončení prací (předpoklad do poloviny měsíce září tohoto roku) uzavřena ulice Masarykova v Modřicích, a to v úseku od hranice města Brna až po křižovatku s ulicí Husovou v Modřicích.

- Autobusová **linka 49** jede pouze v úseku Úzká – Přízřenice, smyčka v omezeném provozním režimu. V oblasti Černovic je doplněna rozšířeným provozem **autobusové linky 47**, která jede v centru města po shodné trase s linkou 49, včetně jejího polookružního ukončení přes uzel Úzká. V oblasti Brna-jihu a Modřic je linka 49 doplněna výlukovou linkou x49.
- Náhradní autobusová **linka x49** jede ze zastávky Komárov po trase linky 49 do Přízřenic, dále ulicemi Moravanskou – Vídeňskou, v Modřicích ulicí Brněnskou se závlekem ke smyčce tramvají, poté ulicemi Nádražní a Husovou k zastávce Modřice, Masarykova a dále již po trase linky 49 do zastávky Modřice, Olympia. V opačném směru shodě, pouze v komárově se otočí blokovou smyčkou ulicemi Sokolovou a Hněvkovského. Vybrané spoje konají také školní závlek do zastávek Bednářova a K Terminálu. Linka rovněž zajišťuje obsluhu zastávek Modřice, čistička a Dvůr v lese.
- Pro cestu mezi Modřicemi a centrem Brna doporučujeme po dobu výluky využívat **rychlé spojení linkami x49, 509 a 510** s přestupem na vlakovou **linku S3**.
- Noční autobusová **linka N94** jede v úseku Přízřenice – Modřice, Masarykova po stejné trase jako linka x49. Část spojů bude v Modřicích ukončena v terminálu Modřice, železniční stanice, ostatní spoje jedou až do zastávky Modřice, Olympia.
- Zastávky **Jezerní, Modřická a Modřice, Žižkova** nelze po dobu výluky obsloužit.

Omezení provozu v ulici Anenské

Pravděpodobně do poloviny měsíce září 2025 je z důvodu **rekonstrukce horkovodu** omezen provoz v ulici **Anenské** mezi Leitnerovou a Pekařskou. Po dobu uzavírky je noční autobusová **linka N97** v úseku mezi zastávkami Hybešova a Mendlovo náměstí vedena obousměrně odklonem přes zastávku Václavská, přičemž vynechává zastávku Nemocnice u sv. Anny, jejíž noční obsluhu zajišťuje v rámci výlukového opatření k ulici Údolní v obou směrech linka N95 a ve směru od hlavního nádraží také linka N89.

Omezení provozu v ulici Jihlavské

Od 30. června 2025 do ukončení prací (předpoklad do prosince 2025) je z důvodu **rekonstrukce horkovodu** omezen provoz v ulici **Jihlavské** mezi Vídeňskou a ulicí Netroufalky.

- Trolejbusová **linka 25** je ukončena v terminálu Nemocnice Bohunice. V úseku Nemocnice Bohunice – Osová lze využít stávající linky 8, 50 a 69.
- Autobusová **linka 40** a noční autobusové **linky N90 a N91 pouze ve směru do centra** jsou vedeny odklonem ulicí Lány, přičemž v tomto směru vynechávají zastávku Krematorium. V rámci úpravy provozu došlo také ke zrušení zastávky Uzbecká ve směru z centra.

Cestujte pohodlně s DPMB i mimo jízdní řád

Věděli jste, že autobusy Dopravního podniku města Brna nejezdí jen po městě, ale také za hranice republiky? DPMB nabízí profesionální zájezdovou dopravu od školních přes firemní teambuildingy až po vícedenní zájezdy do zahraničí.

Za první polovinu roku 2025 vyrazilo sedm vozidel a šest zkušených řidičů na více než 400 cest. V loňském roce podnik zrealizoval celkem 550 zájezdů. Lidé si autobusy objednávají na školní výlety, seniorské „poznávačky“, sportovní utkání nebo firemní teambuildingy. „Nejčastěji vozíme klienty do Slovinska, Rakouska nebo na Slovensko. V létě převládají pobytové a poznávací zájezdy, na jaře a na podzim pak převažují výlety škol a sportovních klubů,“ popisuje Matěj Srba z oddělení komerční dopravy DPMB.

Komfort na palubě

DPMB provozuje pět moderních zájezdových autobusů, které jsou vybaveny pro pohodlné cestování na dlouhé trasy. Disponují klimatizací, Wi-Fi, WC, kávovarem, ledničkou, palubním zábavním systémem, DVD a zásuvky na 230 V jsou samozřejmostí. K dispozici nabízí dopravní podnik také minibus pro menší skupiny nebo multivan pro komornější akce.

Klienti, kteří si objednají zájezdovou dopravu u DPMB, mají záruku profesionálních zkušených řidičů, loajální přístup a technické moderní zázemí. Navíc vás nikdy nenechají ve štychu – pokud by došlo k nehodě nebo závadě, vždy se o své klienty postará a zajistí jejich přepravu.

Jednoduchá poptávka

Pokud si zájemce chce autobus objednat, musí vyplnit poptávkový formulář na webu nebo napsat na e-mail zajezdy@dpmb.cz. Na základě konkrétního přání, kde oznámí počet cestujících, trasu, termín a typu vozidla, mu dopravní podnik připraví cenovou nabídku na míru. Ať už lidé plánují víkendový pobyt s přáteli nebo firemní akci ve vinném sklípku, mohou si zvolit zájezdová dopravu DPMB, která je flexibilní a připravená vyrazit. *red*

Zájezdová doprava DPMB

- 5 autobusů, 1 minibus, 1 multivan
- 6 profesionálních řidičů
- Oblíbené destinace: ČR, Slovensko, Slovinsko, Rakousko
- Klienti: školy, senioři, sportovní kluby, firmy
- Objednávky: zajezdy@dpmb.cz

Omezení provozu v ulici Vinohrady s výlukou autobusů na Červený kopec

Od 11. srpna 2025 do ukončení prací (předpoklad do prosince 2025) je z důvodu **rekonstrukce vodovodu** vyloučen provoz autobusů v ulici Vinohrady od Vídeňské po Červený kopec. Autobusová **linka 62** je **v tomto období zcela MIMO PROVOZ. Zastávku Červený kopec nelze obsloužit**.

Omezení provozu v ulici Kníničské

Od 17. srpna 2025 do ukončení prací (předpoklad do 19. října 2025) je z důvodu **celoplošné opravy povrchů komunikace** etapově omezen provoz v ulici **Kníničské**.

Noční autobusové **linky N89, N92, N93 a N98 jsou v úseku Hlavní (Jundrovská) – Branka obousměrně** vedeny odklonem ulicí Hlavní a Branka. V rámci úpravy provozu došlo ke změně vzájemné přestupní návaznosti do zastávky Hlavní. Zastávku Svratecká obslouží společně s trolejbusy linek 30 a 36.

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY, VÝLUKY A OPATŘENÍ V PROVOZU

Výluka autobusů v ulici Žebětínské

Od 1. září 2025 do ukončení prací (předpoklad do 13. prosince 2025) je z důvodu **další etapy rekonstrukce plynu a komunikace** vyloučen provoz autobusů v ulici **Žebětínské**.

Autobusová **linka 52** pojede v úseku Šárka – Kohoutovice, hájenka obousměrně přes zastávky Myslivna, Jírovcova, Pavlovská, Talichova a Bellova.

Noční autobusová **linka N90 bude v úseku Myslivna – Kohoutovice, hájenka obousměrně** odkloněna přes zastávku Šárka a po trase linky 37 ulicemi Libušino údolí a Libušina třída.

Zastávky **Myslivní, Výletní a Žebětínská nelze** po dobu výluky **obsloužit**.

Víkendová výluka v ulicích Hybešově a Václavské

Cca od 7 hod. v sobotu 6. září nepřetržitě do ukončení prací v neděli 7. září 2025 bude z důvodu pokračující rekonstrukce horkovodu a současně údržby tramvajové tratě vyloučen veškerý provoz z části ulic Hybešovy a Václavské.

- Tramvajová **linka 1** pojede pouze v úseku Řečkovice – Hlavní nádraží – Nové sady, smyčka (společná výstupní a nástupní zastávka ve smyčce).
- Provozní úsek do Bystrce zajistí mimořádná tramvajová **linka x1**, která pojede v trase Hlavní nádraží – Česká – Mendlovo náměstí – Pisárky – Vozovna Komín – ZOO – Ečerova.
- Tramvajová **linka 2** pojede v úseku Nové sady – Celní odklonem ulicemi Nové sady a Renneskou.
- Tramvajová **linka H4** pojede pouze v úseku Komenského náměstí – Nové sady.
- Noční autobusová **linka N91** pojede v úseku Hlavní nádraží – Nemocnice Milosrdných bratří odklonem přes zastávky Soukenická a Křídlovická.
- Noční autobusové **linky N97** a **N98** pojedou v úseku Hlavní nádraží – Mendlovo náměstí odklonem přes zastávky Soukenická, Křídlovická a Poříčí.

Zastávky **Hybešova a Václavská** nelze po dobu výluky **obsloužit**.

Výluka v ulici Šimáčkově – Líšeňské hody

Z důvodu konání Líšeňských hodů bude **v sobotu 6. září 2025** cca od 14:00 do 15:30 hodin vyloučena veškerá doprava v ulici Šimáčkově. **Linka 58** bude odkloněna ze zastávky Náměstí Karla IV. do smyčky Jírova. Zastávky **Líšeň, hřbitov, Obecká, Kubelíkova a Šimáčkova** budou v uvedené době bez obsluhy.

Výluka ve Vranově – Krojované hody

Z důvodu konání Krojovaných hodů bude od **12 hod. v sobotu 13. září až do 6 hod. v neděli 14. září 2025** přerušen provoz autobusů do smyčky ve Vranově. Autobusové **linky 57 a N93** budou ukončeny již ve smyčce Vranov, myslivna. Linka 41 bude obsluhovat obec Vranov bez omezení.

Výluka na Slovanském náměstí – Erbovní slavnosti

Z důvodu konání Erbovních slavností bude **v sobotu 20. září 2025** od 8 do 23 hodin vyloučena veškerá doprava v prostoru Slovanského náměstí.

- **Linky 30, 44, 72 a 84** pojedou odklonem ulicemi Purkyňovou, Dobrovského a Palackého třídou ve směru k Semilassu a ulicemi Berkovou a Purkyňovou v opačném směru.
- **Linka 32** pojede obousměrně ulicemi Dobrovského, Palackého, Berkovou.
- **Linka 67** pojede oběma směry odklonem ulicemi Dobrovského a Purkyňovou.

Oprava tramvajové tratě v ulici Olomoucké

Z důvodu výměny kolejí na tramvajové trati v ulici Olomoucké bude o víkendech **20.–21. září a 27.–28. září 2025** vždy v denní době přerušen provoz tramvajové dopravy v úseku Masná – Geislerova.

- Tramvajová **linka 8** bude rozdělena na dva provozní úseky: Nemocnice Bohunice – Masná a Geislerova – Líšeň, Mifkova.
- Tramvajová **linka 9** pojede pouze v úseku Lesná, Čertova rokle – Masná.
- Tramvajová **linka 10** bude rozdělena na dva provozní úseky: Komín, smyčka – Hlavní nádraží a Geislerova – Stránská skála-smyčka.
- Náhradní dopravu zajistí mimořádná autobusová **linka x9**, která pojede v trase Masná – Geislerova – Juliánov.

Závody veteránů v ulici Kociánka

V souvislosti s konáním tradičních závodů automobilových veteránů bude **v sobotu 27. září 2025** od 8:00 do 17:00 hodin pro veškerou dopravu uzavřena ulice Kociánka. Trolejbusová **linka 30** bude nahrazena autobusy a pojede v době výluky v úseku mezi zastávkami Mojmírovo náměstí – Soběšice, Klarisky oběma směry odklonem ulicemi Křižíkovou, Okružní, Dusíkovou a Zeiberlichovou. Vynechá zastávky v úseku Högrova – Na kovárně a na odklonové trase zastaví pouze na zastávkách Kociánka, Panská lícha, Štěpánkova a Rozárka.

Doprava ve státní svátek 28. září

V neděli 28. září 2025 (státem uznaný svátek) bude doprava vedena podle jízdních řádů pro NEDĚLE (včetně podvečerního posílení linek 12 a 72).

Z důvodu uzavření nákupních center **linka 78** bude celodenně vynechávat zastávky Modřice, Decathlon a Modřice, XXXLutz.

Odbor přípravy provozu

Příběh zastávky: Barvičova

Zastávka „Barvičova" se nachází v nejvyšších partiích Masarykovy čtvrti (dříve Jiráskovy čtvrti a původně Úřednické čtvrti), kousek od areálu Biskupského gymnázia, na konci stejnojmenné ulice vycházející z Vaňkova náměstí. Od konce 60. let sem byla zavedena autobusová linka 46 a od roku 1981 byla nahrazena trolejbusy. Dnes obsluhu zajišťují linky 35 z Mendlova náměstí a 39 z Komenského náměstí (dnes však z České, a to z důvodu změny trasy vlivem probíhající rekonstrukce ulice Údolní). Jméno ulice, i zastávky, odkazuje na Jožu Barviče (1853–1924), rodáka z Velkých Karlovic, významnou osobnost česko-jazyčné kultury v tehdy převážně německy mluvícím Brně, který v roce 1883 založil v Rudolfské ulici, dnes České, knihkupectví. Od roku 1909, kdy se jeho společníkem stal Josef Novotný, tak vzniklo známé knihkupectví Barvič a Novotný, jenž se stalo významným místem setkávání a kulturního života česky mluvících Brňanů.

Tomáš Živna
Foto: Tomáš Živna

Před 10 lety dojezdily
legendární sedmistovky

Rozvoj MHD je úzce provázán s modernizací a obměnou vozového parku s ohledem na vývoj a aktuální trendy v dopravě. Dochází tak k průběžným i rozsáhlým obnovám vozidel a nahrazování starších a dnešním standardům neodpovídajícím vozům.

Některé typy vozidel, po splnění svého poslání, v tichosti opustily flotilu DPMB a některé se svým vzhledem nebo specifickými vlastnostmi nezapomenutelně vryly do paměti jak řidičů, tak cestujících. Ať už to v brněnské autobusové historii byly „erťáky“, „ešemky“ nebo „čabajky“, v tomto případě je řeč o „sedmistovkách“, autobusech Karosa, které se ve svých několika typových řadách nesmazatelně staly součástí našich každodenních cest do práce, školy nebo třeba na výlet ještě v nedávno uplynulých letech. V některých částech města též začínaly psát novou historii autobusové dopravy.

Sedmistovky, tedy vozy Karosa B731 (sólo vozy s automatickou převodovkou), B732 (sólo vozy s manuální převodovkou) a B741 (kloubové vozy s automatickou převodovkou) se na zajišťování autobusových linek v Brně podílely od roku 1982. Konkrétně typ B732 zde byl provozován v celkovém počtu 240 vozů a mohli jsme je tak spatřit téměř na každé lince.

Následovali nástupci s označením typové řady B900.

Vyřazení těchto typů vozů z pravidelného provozu však bylo jedním z největších milníků brněnské autobusové historie. V letech 2014 a 2015 byly ve vícekusových dodávkách nahrazovány vozy SOR NBG, Iveco Urbanway a Solaris Urbino III. Společným znakem těchto vozů je především nízkopodlažní prostor pro cestující, což dosluhující Karosy cestujícím nabídnout nemohly.

Legendární sedmistovky (B732) dojezdily v Brně před 10 lety. Od června 2015 byly v provozu poslední dva vozy ev. č. 7273 a 7390. Vůz 7390 dojezdil v pravidelném provozu s cestujícími v pátek 28. 8. 2015, naposledy na lince 64. O nadcházejícím víkendu se v sobotu 29. 8. 2015 konala drobná kulturně-dopravní akce u přístaviště lodní dopravy v Bystrci, pojatá jako rozloučení s těmito vozy a ohlédnutí za jejich, tehdy více než 30leté výkony v pravidelné službě cestující veřejnosti. Tato akce též de facto odstartovala novou éru i rozměr v pořádání podobných rozlučkových akcí pro fanoušky dopravy. V uplynulých letech jsme se tak mohli při podobných akcích naposledy rozloučit například i s mladšími „devítistovkami“, s legendárními vozy Škoda 14Tr a 21Tr či s poslední „cedulovou“ tramvají.

Vůz ev. č. 7273 byl v červnu 2015 odstaven z pravidelného provozu a bylo rozhodnuto o jeho zachování jako retro-vozidla DPMB, a. s., přičemž byl v následujících letech zrenovován do stavu z roku 1989, kdy poprvé přijel z Mýta do Brna. Od roku 2019 je pravidelně ozdobou dopravních akcí konaných nejen v Brně. Z kloubových vozů byl takto zachován vůz ev. č. 2315 se zachováním posledního provozního stavu.

Tomáš Živna
Foto: Tomáš Živna

13 otázek pro… Terezii Petiškovou

Jací jsou? Známe jejich jména a hlavně výsledky práce, ať už jde o ředitele významných brněnských společností, umělce, politiky, lékaře, právníky či osobnosti vynikající v jiných oborech. Ale co mají rádi, jaké jsou jejich oblíbené knížky, vyzvánění na mobilu nebo kdy se cítili nejšťastnější? V každém vydání Šaliny vám nyní představíme prostřednictvím „dotazníku" některé z nich.

Terezie Petišková

Studovala dějiny umění na Filozofické fakultě dnešní Masarykovy univerzity v Brně a od roku 2013 vede Dům umění města Brna. Zde se mimo jiné kurátorsky podílela na výstavě Grey Gold. České a slovenské umělkyně 65+ (2014), vloni otevřela výstavu Tma, ze které si povídáme, která vznikla ve spolupráci s Maud Kotasovou. Spolu s Jozefem Cseresem připravila první souhrnnou monografickou výstavu a publikaci Jana Steklíka (2018), ve spolupráci s Martinem Zetem výstavu Sochař Miloš Zet-Zdi, sokly a makety (2019) a s Mášou Černou Pivovarovou výstavu Viktora Pivovarova Zahrady mnicha Rabinoviče (2022).
Než se stala ředitelkou Domu umění, vystřídala kurátorské, pedagogické i vědecké pozice v různých institucích. Připravila výstavu Československý socialistický realismus pro Galerii Rudolfinum v Praze (2003), která byla výsledkem její badatelské práce v oblasti české oficiální kultury druhé poloviny 20. století pro publikaci Dějiny českého výtvarného umění V. a VI.

1. Nejšťastnější chvíle v životě?
To je určitě narození dcery Magdaleny.

2. Co byste dělala, kdybyste nedělala to, co děláte?
To by se v mém případě nemohlo stát. Můj obor je mou součástí. Maximálně se mění institucionální rámec mé práce. Výtvarná nebo vizuální kultura zůstává.

3. Jakou nejlepší radu v životě jste dostala a od koho?
Asi rady neposlouchám, jak vidím. Nevím, nepamatuji se.

4. Co vás spolehlivě rozesměje a zlepší vám náladu?
Miluju humor, a zvláště jeho absurdní rovinu. Smích, to je svým způsobem mystika. Dobrý vtip zvládne víc než hrubá síla. Má v sobě obrovskou sílu. Zbožňuju situační nonsensy, ty mě rozesmávají i dlouho poté, co k nim došlo.

5. Jste skřivánek, nebo sova? Kterou část dne máte nejraději?
Čím jsem starší, tím jsem víc skřivánek. Dřív to bylo naopak. Mám ráda klidná rána v dialogu s lidmi, se kterými si rozumím. Takových chvil je ale málo, většinou mám hlavu plnou úkolů a někam spěchám.

6. Vaše nejoblíbenější knížka nebo spisovatel?
Těch je spousta, ale například Kunderův román Kniha smíchu a zapomnění mne strhnul. S tak zvláštní směsí humoru a smutku po domově se člověk jen tak nesetká. Kundera se dokáže dostat čtenáři pod kůži. Četba tohoto textu pro mne byla tak intenzivní, že jsem si pak musela racionalizovat, že nešlo o moje zkušenosti, ale o literaturu.

7. Nejoblíbenější písnička?
Těžko vybrat z toho množství, co poslouchám. Hudba mi pomáhá se koncentrovat. Například nedávno u nás vystupovala nadaná mladá slovenská zpěvačka Nina Kohout. Byla skvělá. Jinak ale obtěžuji své kolegy nejčastěji áriemi J. S. Bacha nebo A. Dvořáka.

8. Jaké máte vyzvánění na mobilu?
To nevím, něco z těch technicistních nabídek. Raději to neřeším.

9. Jakou superschopností byste ráda disponovala?
Dobrá otázka. Určitě bych chtěla mít charakter jako náš pes Líla. Toho nic nevyvede z konceptu, je skálopevně přesvědčen o dobrotě našeho světa.

10. Kočka, nebo pes?
Jednoznačně pes.

11. Kterou osobnost (historickou, současnou) byste ráda pozvala na skleničku?
V tuto chvíli mne zaujala Marie Kristýna z Dietrichsteinu, kněžna konce 18. století na zámku v Mikulově a v Židlochovicích. Pěstovala alchymii, budovala společnost, organizovala první let balónu a realizaci prvního bleskosvodu na Moravě, starala se o krajinu a zvládla spoustu dalších věcí. Nebo třeba Adolfa Kroupu. Ptala bych se ho, jak dokázal přeložit tolik krásné poezie z francouzštiny, a zároveň tak skvěle vést Dům umění.

12. Jaký dárek vás nejvíce potěšil?
Cesta do Izraele.

13. Vaše životní motto?
To je moc patetické, to se stydím uveřejňovat.

Foto: Archív TP a DuMB

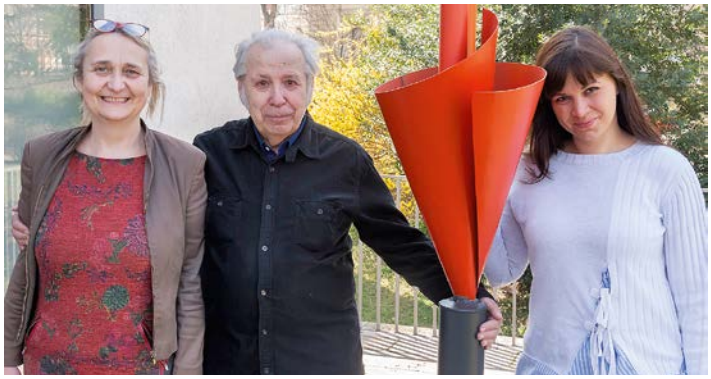

Matcha latté

Ochutnejte tajemství japonských SAMURAJŮ
Lahodná osvěžující chuť, jenž vás povzbudí na celý den.

Zážitková prodejna Kopi Luwak, Rašínova 10, Brno - centrum
Pražírna kopi bean, Berkova 16, Královo pole, www.kawio.cz

AUTENTICKÉ PROHLÍDKY

LOKÁLNÍ PRŮVODCI S CITEM PRO BRNO
Více informací na: www.autenticke-prohlidky-brno.cz

* KOLONIE NOVÝ DŮM
* NEŽIVÁ PŘÍRODA VE MĚSTĚ
* SLÉVÁRNA UXA

ZÁŘÍ–LISTOPAD 2025
VSTUPNÉ 170/85/425 KČ

PODZIM V BRNĚ

TIC BRNO ← GO TO BRNO.cz ←

TIC BRNO, p.o. finančně podporuje statutární město Brno.

B R N O

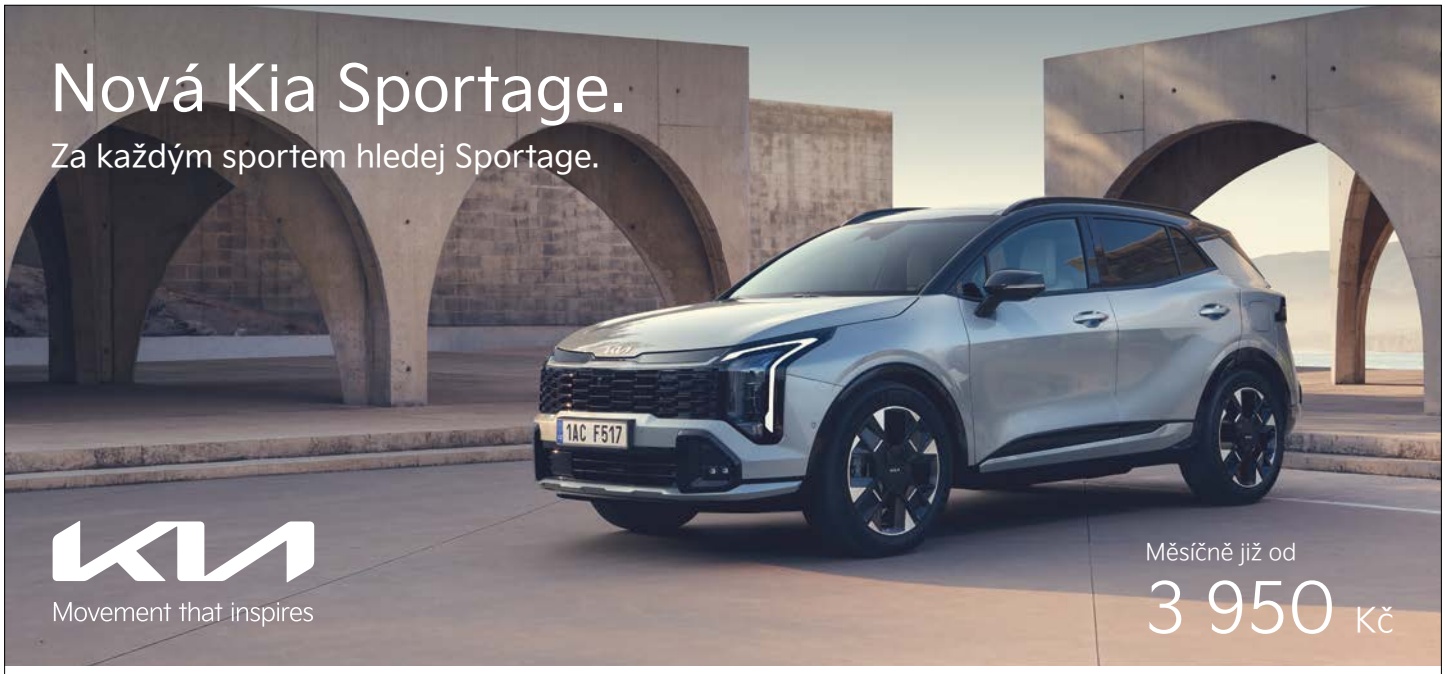

AGROTEC Group

AGROTEC a.s.
Chrlická 1153, 664 42 Modřice
Tel.: 548 133 850 | www.agrotecauto.cz

Kontaktujte naše prodejce:

Dana Šardická
M +420 724 556 782
E sardicka@agrotec.cz

Kombinovaná spotřeba a emise CO_2 (WLTP). Kia Sportage: 4,9–7,9 l/100 km, 129–180 g/km. Reprezentativní příklad financování Sportage 1.6 T-GDI 118kW 4x2 Comfort s financováním Kia Select; pořizovací cena 674 980 Kč vč. DPH, výše úvěru 404 988 Kč, akontace 40 % (269 992 Kč); pevná výpůjční úroková sazba 3,70 % p. a., RPSN 9,97 % p. a.; měsíční (1.–47.) splátka úvěru bez pojištění 3 950 Kč, měsíční (1.–47.) splátka úvěru s pojištěním 5 499 Kč, měsíční (48.) splátka úvěru bez pojištění 269 317 Kč, měsíční (48.) splátka úvěru s pojištěním 270 866 Kč, měsíční splátka pojištění HAV 1 271 Kč, POV 278 Kč; poplatek za poskytnutí úvěru 4 725 Kč; délka úvěru 48 měsíců, celková částka splatná klientem 534 044 Kč. Pro účely výpočtu RPSN platí: měsíc má 30,4167 dnů a rok pak 365 dnů. Roční úroková sazba je platná po celou dobu splácení. Použitá úroková metoda: 30/360. Sjednání havarijního a zákonného pojištění jako součást měsíční splátky je povinné prostřednictvím společnosti ESSOX s.r.o. Pro individualizovanou nabídku financování vč. pojištění se, prosím, obraťte na naše autorizovaná prodejní místa. Doba trvání spotřebitelského úvěru je do data splatnosti poslední měsíční splátky. Nabídka platí do 31. 8. 2025. Vyobrazení vozů je pouze ilustrativní a může obsahovat doplňkovou výbavu. Pro bližší informace navštivte www.kia.com.

PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU ZDARMA

Je vám přes šedesát a hůře vidíte i s brýlemi? Příčinou může být nejčastější onemocnění seniorů – šedý zákal. Jeho průvodním znakem je vidění jako v mlze a zastřené barvy. Pokud není léčen, může vést až k úplné slepotě.

Jeho řešení je přitom jednoduché a hrazené zdravotní pojišťovnou. Zda šedým zákalem opravdu trpíte, zjistíte bezplatně v Oční klinice NeoVize Brno. V rámci prevence šedého zákalu nyní nabízí všem seniorům oční vyšetření zdarma. Můžete se na něj objednat na telefonu 775 858 700 či emailem brno@neovize.cz

V den vyšetření předložte poukaz.

TRÁPÍ VÁS ŠEDÝ ZÁKAL?

OBJEDNEJTE SE JEŠTĚ DNES!

POUKAZ NA PREVENTIVNÍ VYŠETŘENÍ ŠEDÉHO ZÁKALU **ZDARMA**

Předložte na recepci kliniky
Platí do 30. 9. 2025

NeoVize
LEPŠÍ ZRAK LEPŠÍ ŽIVOT

Oční klinika NeoVize
Viniční 235, Brno
tel.: 775 858 700
www.neovize.cz

Rok Venuše.

Slaví Věstonická, představí se i její mladší sestry

Některé z moravských venuší působí, jako by jejich tvůrci byli děti.

Rok 2025 zasvětilo Moravské zemské muzeum venuším, a proč? Letos v červenci totiž uplynulo rovných sto let od objevu té nejslavnější – Věstonické. Oslavy rozplánovalo MZM do průběhu celého roku, ještě do konce září si tak lze prohlédnout originál této sošky v Dietrichsteinském paláci. A v průběhu podzimu bude následovat další mimořádná výstava. ponese název Mýtus Velké Bohyně, zavede návštěvníky na Moravu před 6500 lety a představí „mladší sestry" krásky z Dolních Věstonic, které jsou však rovněž mimořádné, atraktivní a půvabné. Více o výstavě, ale i časech neolitu se dočtete v rozhovoru s jejím kurátorem, archeologem Moravského zemského muzea Petrem Kostrhunem. „Myšlenky tehdejších lidí se nám bez znalosti písma nedochovaly, ale odraz jejich života v archeologických nálezech ano," říká.

O čem vlastně výstava bude?

O jedné velmi pozoruhodné a výjimečné době našeho pravěku, stručně řečeno. V průběhu půl tisíciletí, v době před 4800 – 4300 př. n. l. lety totiž nejen na Moravě vzkvétala zemědělská civilizace, kterou odborně nazýváme lengyelská kultura. U minulých generací našich archeologů se této době také poeticky říkalo období lidu s moravskou malovanou keramikou. Z této doby v archeologických pramenech vidíme hned několik fenoménů. Jednak je to nápadné množství venuší, vyráběných z pálené hlíny. Tyto nálezy pak často doprovází nejkrásnější keramika našeho pravěku, která je bohatě zdobená malováním červenou, žlutou, černou a bílou barvou za použití obrovského množství vzorů. A pak jsou to další jevy, jako budování velmi zvláštních kruhových architektur, které byly podobné známému Stonehenge, ale jsou starší a byly budovány za pomoci dřevěných kůlů a hlubokých příkopů. A hlavním snahou tvůrců výstavy je, ukázat, že žít v pravěku v této době nebyla zdaleka taková nuda, jak by to mohlo vypadat z učebnic dějepisu. Svět tehdejších lidí byl hodně barevný (to platí i pro jejich oblečení, možná tetování nebo výmalbu domů), soutěživý, ale také hravý a rozhodně byl zaplněný venušemi, které byly zjevně součástí každé domácnosti.

Proč nese výstava název Mýtus Velké Bohyně?

V mladší dob kamenné, neolitu, kdy se lidé usazovali, obdělávali půdu a vytvářeli první vesnice, vznikaly také první výrazné symboly ženské postavy. V mytologii starověkých kultur vystupujeme pomyslně do období zlatého věku, za který je v pravěku obvykle považován matriarchát, tedy společenské uspořádaní, v němž dominantní postavení patří ženám, v jehož průběhu žili lidé v míru, harmonii a hojnosti, netrpěli a nezpůsobovali si zlo ani násilí. Sošky, reliéfy a malby, často s důrazem na plodnost a mateřství, se staly nositeli myšlenky o prapůvodní životodárné síle. V archeologii tento motiv označujeme jako „Velká Bohyně" – mytická ochránkyně země, úrody a lidského rodu. Jejím ztělesněním se staly ženské plastiky, které jsou ztvárněním bohyní a projevem úcty životodárné matky. A naše výstava představí právě vyobrazení ženských postav z této části neolitu a nabídne pohled na to, jak se pojetí Velké Bohyně měnilo v čase i prostoru. Ale pozor, důležité je při tom všem říci, že koncept matriarchátu je výsledkem filozofického a antropologického myšlení 19. století. Ono to totiž nakonec v tom pravěku nemuselo být úplně tak, jak si to na základě této konstrukce představujeme. Ale i na to chce výstava mírně provokativně upozornit.

Které z neolitických krásek v Dietrichsteinském paláci uvidíme?

Věstonická venuše je samozřejmě unikum, a je z úplně jiného světa lovců a sběračů před 30.000 lety, než ten, o kterém bude naše výstava. Ale jedny z nejcennějších sbírkových kolekcí MZM zahrnují rovněž rozsáhlé kolekce nálezů z 5. tisíciletí před. n. l., obsahující stovky většinou rozlámaných ženských sošek. Mezi ty nejznámější

Bohatě zdobená nádoba ze Střelic u Znojma

Hliněná plastika kozlíka sloužila původně jako držadlo pokličky

Plastika sedící ženy z Hlubokých Mašůvek

patří i ty, které známe z učebnic dějepisu, jako je venuše z Hlubokých Mašůvek, Střelic a dalších lokalit. Ty nejvzácnější uchováváme v muzeu v trezoru, ostatní v pečlivě střežených depozitářích. Na výstavě bychom návštěvníka chtěli překvapit nejen vystavením originálů toho nejcennějšího, ale také dochovaným množstvím těchto venuší. V tomto pojetí to bude jednoznačně takto vystaveno vůbec poprvé.

Když mluvíme o kontextu, jak vypadal okolní svět té doby?

V Mezopotámii začínají vznikat první státy s nejstaršími městy na světě, obklopené poli s důmyslnými zavlažovacími systémy. Na jihu Britských ostrovů počali lidé s výstavbou kruhových monumentů – předchůdců již zmíněného a známého Stonehenge. V Číně vzkvétá vyspělá zemědělská civilizace kolem Žluté řeky, kultura Jang-šao, s nádherně zdobenou červeno-černou keramikou a se společenským uspořádáním, které zdůrazňovalo významné postavení žen. Oblast Sahary byla tehdy zelená a plná jezer s krokodýly a vodními buvoly a v Egyptě ještě 2000 let nebudou stát pyramidy. V Severní i Jižní Americe lidé žijí stále tak trochu jako lovci a sběrači a se zemědělstvím spíše experimentují. V Řecku lidé vytvořili kulturu Dimini, pro které jsou typické sošky žen a krásně zdobená keramika a složitá architektura kamenných domů. V Dánsku byla nalezena nejstarší žvýkačka ze smůly černé břízy s dochovanou DNA. Žvýkala ji desetiletá holčička s tmavou kůží i vlasy s modrýma očima, kterou vědci pojmenovali Lola.

Jak žili lidé ve střední Evropě a na Moravě?

Obyvatelé střední Evropy v mladší době kamenné, jejich počet odhadujeme zhruba na 30 až 50 tisíc osob, vybudovali během mnoha generací výrazný životní styl, sjednocený stejným myšlením, ale také společnou mytologií i výraznou estetikou. Myšlenky tehdejších lidí se nám bez znalosti písma nedochovaly, ale odraz jejich života v archeologických nálezech ano. A právě mj. prezentací estetického cítění tehdejších lidí chceme jejich život dnešnímu člověku více přiblížit. On ten svět se v té pravé podstatě od našeho zas tak moc nelišil. Jsme při tom rádi, že vyznění výstavy výrazně pomůže architektonické a grafické zpracování výbornými brněnskými architekty z Hrdina Pavlík Design Studia.

Jak bydleli a co jedli tito naši dávní předkové?

Lidé lengyelské kultury zakládali svá zemědělská sídliště na prosluněných polohách blízko vodních toků. Typickým domem byly dvouprostorové dřevěné stavby dlouhé 20 - 40 metrů, někdy i více. Mezi domy stály pravděpodobně i sýpky, model jedné z nich na výstavě také ukážeme. Předpokládáme, že každý dům patřil jedné rodině, v osadě jich současně stálo až deset. Poblíž lidských sídel bychom nalezli ochočená domácí zvířata – rohatý skot, prasata, ovce, kozy a také psy. Jídelníček byl založen na obilninách, luštěninách a olejninách, například máku. Lidé pěstovali také čočku, hrách a samozřejmě spoustu bylin. Dopřávali si různé produkty z mléka, sbírali lesní plody, ale také si velmi rádi a poměrně často pochutnali na divoké lovené zvěři, nepohrdli ani bobrem, rybami či ptáky.

Za středoevropské Stonehenge bývají s mírnou nadsázkou označovány rondely, rozsáhlé kruhové areály, jimž se na výstavě také chcete věnovat. O co se vlastně jednalo?

Tyto náročně budované kruhové příkopy jsou další stránkou společenské marnivosti, jež se tak výrazně projevuje v přebujelém výtvarnictví, patrného na vystavené keramice. Jde o kruhové příkopy s hrotitým dnem o průměru od několika desítek do několika stovek metrů. Jakékoli doklady využití těchto staveb nám ale chybí. Nepotvrdila se hypotéza, že se tu hodovalo, směňovalo zboží, něco zvláštního vyrábělo nebo že sloužily k obraně či dokonce společenským hrám, nějakému pravěkému fotbalu. Po několika desítkách let budování a nekonečných oprav se rondelová ideologie vytratila a jejich tvůrcové se patrně styděli za to, že jí na čas podlehli. Příkopy, částečně již zaplněné erozí, se začaly záměrně vyplňovat zeminou a jejich stopy zahlazovat.

A kam se nakonec vytratili lidé moravské malované keramiky?

Doklady o nějakých násilných střetech v masovém měřítku nemáme. V každém případě přichází nový životní styl a změna společenského řádu. Tuto dobu nazýváme jako eneolit – dobu měděnou. Do jisté míry končí společné soužití, začalo budování opevněných hradišť, přišlo ochočení koně, vynález vozu a rádla na snadnější obdělání polí. Lidé převzali jinou módu, jiné názory a organizaci společnosti, založenou mnohem více na významu mužského principu – mýtus Velké Bohyně vystřídal mýtus a moc Boha Měsíce. Svět zaplněný ženskými figurami, venušemi a malovanou keramikou, po pěti staletích postupně zmizel a již se nikdy nevrátil. Zda došlo ke kolektivní asimilaci starých obyvatel s nově příchozími a jak lidé tuto změnu prožívali, netušíme. Nebo dokonce mohla sehrát roli změna klimatu, postupné ochlazení a snížení srážek, nebo nějaká epidemie, v jejímž důsledku mohlo být také území Moravy téměř vylidněno? Nevíme a je otázkou, zda na tuto otázku dokáže archeologie někdy přesně odpovědět…

Mísa s lidskými obličeji z Hlubokých Mašůvek

(jih) *Foto: J. Cága, MZM*

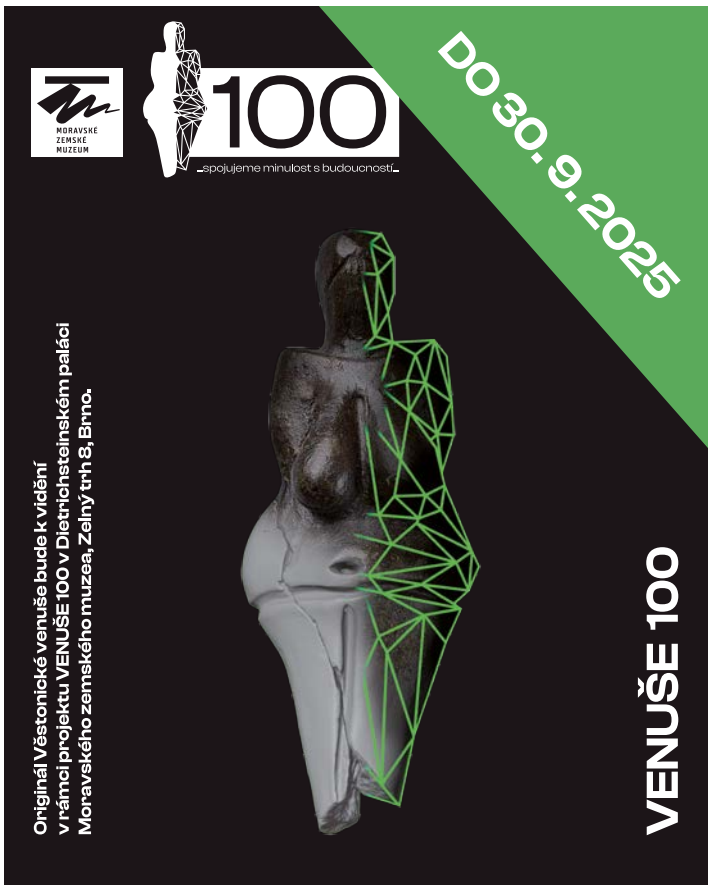

Pod krovy sv. Jakuba ožívají

v multimediální expozici stateční obránci Brna

Odolali mnohonásobné švédské přesile a dost možná, že tak alespoň o něco zkrátili třicetiletou válku… Od hrdinské obrany Brna uplynulo letos rovných 380 let a statečnost hrstky vojáků a několika stovek obyčejných Brňanů, vedených vojensky velitelem Raduitem de Souches a posilovaných na duchu páterem Martinem Středou, připomíná nový příběh multimediální expozice **Hrdinství proti přesile v krovech kostela sv. Jakuba v Brně.**

Návštěvníci se mohou těšit na unikátní zážitek, který zasáhne všechny smysly – moderní holografickou projekci s atraktivně podaným příběhem, který doprovází sestava 430 barevných světel a realistický prostorový zvuk. „Nešlo nám však přitom pouze o vzpomínání na minulost. Chceme také prostřednictvím této dějinné události povzbudit příchozí k naději a odvaze. Vždyť i tehdy obránci určitě bojovali s pocity marnosti a možná přemýšleli, jestli to nemají vzdát. Velitel obrany Brna maršál Raduit de Souches je navíc v našem kostele pohřben," uvedl farář svatojakubského kostela Jan Pacner. „Z vojenského hlediska byla obrana města proti tak velké přesile něčím téměř neuvěřitelným," dodal duchovní, který dříve působil jako armádní kaplan.

Multimediální expozici připravilo Studio VISUALOVE, které je autorsky i technicky zodpovědné za vizuální a projekční části díla. Jde v pořadí o jeho třetí práci pro unikátní prostor chrámu zpřístupněný po nedávné rekonstrukci. „Použili jsme souhru světla a zvuku, která je pro naše projekce typická. Tentokrát jsme ale poprvé ve větší míře pracovali i s bojovými scénami – věříme, že diváky vtáhnou přímo doprostřed dramatického děje roku 1645," říká Jan Machát ze studia VISUALOVE, podle něhož je zpřístupnění části kostela veřejnosti takovýmto způsobem výjimečné i v mezinárodním měřítku. Dobová zobrazení autoři rozpohybovali pomocí nástrojů umělé inteligence. Autorem scénáře je Vojtěch Jurásek.

O návštěvu programů pod střechou je velký zájem. „Naše expozice nejsou jen netradiční a atraktivní zážitek, ale mají také zajímavý edukativní přesah. Potvrzuje to i zájem základních a středních škol o návštěvu našeho programu pro školy, který zahrnuje právě i prohlídku expozice v krovech. Také k tématu obléhání Brna švédskými vojsky chystáme propracovaný program pro žáky a studenty," shrnul Jan Pacner.

Nákup vstupenek a veškeré další informace jsou k dispozici na www.visitjakub.cz.

(sal)

Foto: Archív visitjakub

inzerce

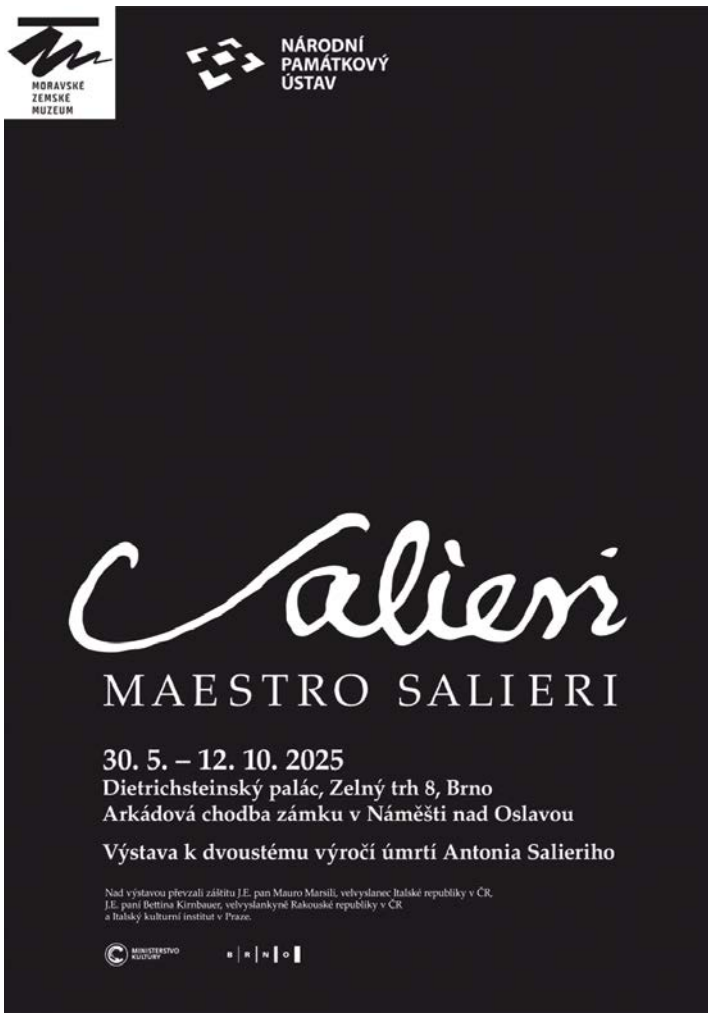

SOUTĚŽ

Chcete vidět nový příběh multimediální expozice s názvem Hrdinství proti přesile? Znáte-li odpověď na naši soutěžní otázku, můžete vyhrát dvě vstupenky zdarma.

V kterém z brněnských kostelů je pochovaný páter Martin Středa?

Svoje odpovědi posílejte e-mailem do 15. září 2025 na soutez@salina-brno.cz. Pět vylosovaných autorů správné odpovědi obdrží po dvou vstupenkách do krovů kostela sv. Jakuba s multimediální expozicí Hrdinstvím proti přesile.

Léto plné novinek v Zoo Brno i na Hlídce. Co všechno se událo – a co nás čeká?

Brněnská zoo zažila výjimečné léto. Ve výběhu v expozičním celku Beringie se postupně sžívají tři samice ledního medvěda – zkušená Cora a dvě sestry Anna a Elsa z německého Bremerhavenu. I když mezi nimi proběhlo několik výpadů a výhrůžných pohledů, celý proces proběhl bez vážných konfliktů. Dnes je můžete pozorovat pohromadě – a věřte, že tři dospělé medvědice bok po boku jsou zážitek, na který se nezapomíná.

Radost si chovatelé i návštěvníci užívají v expozici lvů. V červenci se narodilo lvíče – samička. Pokud budete mít štěstí, zahlédnete ji už nyní, jak se s mámou učí první kroky světem.

S létem novinky ale rozhodně nekončí! Už **10. září v 16:00** pokračuje cyklus **Zooakademie**, tentokrát s tématem **mořských želv**.

A na své si přijdou i malí objevitelé – **v září je ideální čas zapsat děti do kroužků SEV Hlídka**. Nabízíme kroužky přírodovědné, tvořivé, pohybové i výletové – od nejmenších s rodiči až po školáky. Výletové kroužky navíc nabízejí celodenní sobotní výlety. Kompletní nabídku i přihlášení najdete na www.sevhlidka.cz.

Hlídku můžete potkat také na akcích jiných organizací – například na **Festivalu vědy, Dni náborů** nebo **Dni s městskou policií**.

Komu by se ale po Hlídce zastesklo, může se těšit na **Podzimní slavnost v pátek 3. října** – odpoledne plné her, tvoření i podzimních dobrot v parku Špilberk.

A právě tam bude **od 3. do 12. října** k vidění i **Výstava na stromech** s názvem **Neviditelné trny**, která přiblíží pěstování květin ve východní Africe a podporuje myšlenku Fairtrade.

(sal) Foto: Archív Zoo Brno

Hvězdárna zve malé i velké:
Objevte skryté poklady vesmíru na Noci vědců!

Máte rádi vesmír, záhady a zábavu? Tak si v kalendáři zaškrtněte **pátek 26. září 2025!** Na brněnské hvězdárně se totiž chystá noc plná pokladů – nejen těch ze zlata, ale hlavně těch, které najdete ve vědě, přírodě a vesmíru.

Letošní **Noc vědců** má podtitulek „bohatství" – jako hvězdy plné zlata, tajemné minerály, nebo třeba odvaha lidí, kteří chtějí letět do vesmíru. V přednáškovém sále vás čeká super kvíz **„Poklady naší planety"**, kde budete hádat, co se skrývá na satelitních snímcích Země. Uhodnete třeba, kde leží největší poušť, sopka nebo město viditelné z oběžné dráhy? A když uhodnete, vyberete si vesmírný dárek?

V digitáriu zjistíte, kde se bere zlato – a nebude to pohádka o trpaslících! Dozvíte se, že zlato vzniká při obřích explozích hvězd nebo srážkách neutronových hvězd. Vesmír je zkrátka pořádná továrna na poklady! A víte, že i obyčejná sůl může vypadat jako drahokam? Ve vědecké show **„Sůl nad zlato"** uvidíte růst krystalů a minerály, které pod ultrafialovým světlem září jako poklad z jiné planety.

Na workshopu **„Klenoty kosmonautiky"** si připomenete, že skutečné bohatství je i odvaha objevovat. Třeba jako astronaut Aleš Svoboda, který se dostal do týmu ESA a míří ke hvězdám. A pokud bude hezky, venku vás čeká obří nafukovací modely Slunce, který doplní drobounká Země.

Vstup je zdarma a program je pro malé i velké zvídavce. Přijďte se přesvědčit, že věda je to největší dobrodružství, jaké můžete zažít! Vše důležité najdete na www.hvezdarna.cz

◢ ***(sal)*** *Foto: Archív HPB*

Muzeum města Brna představuje
novou výstavu: 1645 – Brno v obležení

Soutěžit o vstupenky můžete do 24. září 2025 na webu www.salina-brno.cz.

Psal se rok 1645 a Brno čelilo jedné z největších zkoušek své historie. K městu přitáhla armáda maršála Torstenssona, pro kterou bylo Brno jen překážkou na cestě k Vídni a mělo být rychle dobyto. Jenže Brňané se nevzdali. Místo očekávaného týdne se švédská vojska zdržela čtyři dlouhé měsíce. A nakonec musela odtáhnout.

Výstava **1645 – Brno v obležení**, kterou můžete od 15. srpna navštívit v Muzeu města Brna na Špilberku, tuto dramatickou kapitolu dějin oživuje netradičním způsobem. Návštěvníky událostmi provázejí postavy tehdejších obyvatel z různých společenských vrstev, mezi nimi například páter Martin Středa, dobrovolník ze studentské kompanie, vojenský velitel i obyčejný voják s manželkou. Prostřednictvím jejich příběhů výstava přibližuje, jaké bylo prožívat každodenní život v obleženém městě.

Součástí expozice je i unikátní, nově pro účely výstavy zrestaurovaný prapor studentské kompanie – symbol odvahy mladé generace, která se zapojila do obrany města. Návštěvníci dále uvidí historické zbraně, chladné i palné, zbroje, přilby a další vybavení prostých vojáků, předměty každodenní potřeby a archeologické nálezy přímo spojené s obléháním.

Obléhání Brna v roce 1645 není jen uzavřenou historickou etapou. Témata výstavy, kterými jsou odvaha jednotlivce, vzájemná soudržnost a víra ve smysl bránit svobodu, jsou aktuální i dnes. K výstavě je připraven bohatý doprovodný program v podobě komentovaných prohlídek a edukačních aktivit.

◢ ***(sal)*** *Foto: Archív MuMB*

Modely, kladiva a vůně chleba: Září plné zážitků s Technickým muzeem v Brně

Září je ideální čas vyrazit za zážitky, které voní historií, poctivým řemeslem i kapkou nostalgie. Technické muzeum v Brně letos připravilo pestrou paletu akcí, které osloví malé i velké návštěvníky, rodiny, nadšence do techniky i ty, kteří si prostě chtějí užít příjemný den. Vybrali jsme tři akce, které vás vezmou do světa miniaturních modelů, starých řemesel a voňavého chleba.

◢ Mladý těšanský kovář (6. září 2025, Těšany)

Na jih od Brna, v barokní kovárně v Těšanech, to opět zažhne! **Už 27. ročník Národopisných slavností** přináší tradiční přehlídku mladých kovářských talentů. Letošní soutěž na téma „Sen" ukáže, co dokáže kombinace ohně, železa a fantazie.

Návštěvníky čeká nejen sledování kovářských klání v autentickém prostředí, ale také výstava dětských výtvarných prací na téma „Prázdniny". Vstup do kovárny je během akce zdarma a program je jako stvořený pro rodiny s dětmi i milovníky tradičního řemesla.

◢ 20. ročník Slavností chleba ve Slupi (6. září 2025, Slup u Znojma)

Ten samý den, jen o něco dál na jih, vás přivítá vůně čerstvě upečeného chleba a slavnostní atmosféra. U malebného vodního mlýna ve Slupi se koná jubilejní 20. ročník Slavností chleba – akce, která voní tradicí, folklorem a domácím pečivem.

Těšit se můžete na chléb z vojenské polní pekárny, řemeslný jarmark, výstavu zemědělské techniky, sklářské ukázky i folklorní vystoupení. Děti si vyzkouší foukání skla, dospělí ocení dobré jídlo a pití. A jako bonus – historické autobusy Technického muzea v Brně vás na akci přivezou ze Znojma zdarma.

◢ Svět plastikového modelářství (od 17. září 2025, Technické muzeum v Brně)

Září uzavírá výstava, která potěší fanoušky techniky a precizní ruční práce. Od 17. září v Technickém muzeu v Brně začíná největší výstava plastikového modelářství v Evropě – **Svět plastikového modelářství**.

Obdivovat můžete stovky detailních modelů letadel, tanků, aut, lodí či dioramat v různých měřítkách, některé i delší než metr. Výstava představí nejen výsledné modely, ale i proces jejich tvorby, vývoj stavebnic a příběh tohoto hobby v Česku, které je dodnes modelářskou velmocí. Chybět nebudou komentované prohlídky, živé ukázky tvorby a přednášky.

◢ ***(sal)*** *Foto: Archív TMB*

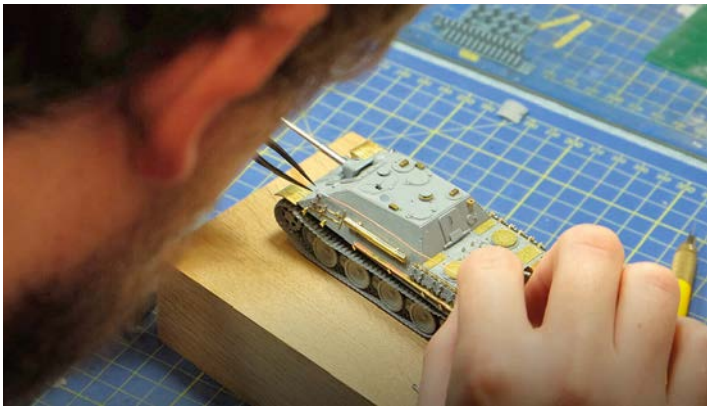

Klenot světové dramatiky Tak trochu básník

se v září zaskví na jevišti Městského divadla Brno

Otec zakladatel amerického dramatu Eugene O'Neill se na počátku 30. let veřejně odmlčel a začal pracovat na monumentálním Cyklu dramat s pracovním názvem Příběh vlastníků, kteří se sami vyvlastnili. V konečné verzi mělo jít o jedenáct her, ale jen jednu z nich dovedl do fáze, kdy ji považoval za skutečně dokončenou – a tou byl titul **Tak trochu básník**.

Komorní drama se odehrává během jednoho dne roku 1828 v krachující putyce ve vesnici nedaleko Bostonu. Majitelem podniku je irský přistěhovalec, šlechtic a válečný hrdina Cornelius Melody, který se zmítá mezi pocitem titánské nadřazenosti svému okolí a trpkého vědomí, že jeho současný život neodpovídá jeho snům a touhám. Zlost si vylévá na pokorně oddané manželce Noře a na dceři Sáře, jež mu ale jeho surovost umí patřičně oplatit. Sára se navíc zamilovala do mladíka ze zbohatlické yankeeské rodiny Simona Harforda a právě tato láska a zamýšlený sňatek „chudé dívky se synem boháče" tvoří hlavní zápletku rodinného dramatu, jež během jediného dne zásadně otřese Melodyho životem a jeho obrazem sebe sama.

Inscenaci uvedou na jevišti stálí hosté Městského divadla Brno – režisérka **Hana Burešová** s dramaturgem **Štěpánem Otčenáškem**, kteří také stojí za výraznou inscenační úpravou. Zbrusu nový překlad pro MdB vytvoří brněnský anglista **Tomáš Kačer** a realizační tým dále tvoří **Tomáš Rusín** (scéna), **Zuzana Štefunková-Rusínová** (kostýmy), **Ivan Acher** (hudba) a **Marek Zelinka** (choreografie). V ústřední trojici rolí se představí **Petr Štěpán** (Cornelius Melody), **Radka Coufalová** (Nora) a **Kristýna Daňhelová** (Sára). Premiéra tragikomedie o střetu snu a skutečnosti **Tak trochu básník** proběhne **13. a 14. září 2025 na Činoherní scéně MdB**.

Vstupenky jsou již v prodeji v pokladnách na Lidické 16 či online na www.mdb.cz.

(sal) Foto: Archív MdB

Romipen etc. Výjimečnou výstavu

máte šanci vidět do konce října

Muzeum romské kultury zve na výstavu **Romipen etc.**, která se blíží ke svému závěru. Výtvarník **Maxim Muchow** zde propojuje romskou identitu s estetikou pop artu a street artu. Jeho barevné malby, vrstvené z textů, symbolů a výrazných tvarů, čerpají z hiphopové kultury i romského dědictví. Slova jako dživipen (život) nebo čačipen (pravda) tu neslouží jen jako vizuální ozdoba – jsou prohlášením o sebevědomé a současné romské identitě. Navštívit mimořádnou výstavu můžete už jen do **31. října 2025** v Muzeu romské kultury, na Bratislavská 67 v Brně.

A co vás čeká dál? Muzeum připravuje nové projekty – mimo jiné výstavu dvou výrazných českých fotografů: Karla Cudlína, legendy dokumentární fotografie, a Jana Mihaličky, oceňovaného za své citlivé portréty i reportážní snímky. Těšte se! Více na rommuz.cz

(sal) Foto: Archív MRK

Od kresby po game art: brněnská ŠUŘ

slaví století tvorby v Domě pánů z Kunštátu

Brněnská Střední škola umění a designu loni oslavila sto let své existence. Významné jubileum nyní připomíná výstava **Aktuálně – Průřez brněnskou Střední školou umění a designu**, která se otevře 16. září v 18 hodin v Domě pánů z Kunštátu a potrvá do 2. listopadu.

Cílem expozice je ukázat pestrost tvorby, která na škole vzniká – od kresby, malby a sochařství přes řemesla až po současné designové a multimediální ateliéry. Dnes si mohou uchazeči vybírat z dvanácti oborů.

Na přípravě se podílejí nejen studenti a pedagogové, ale i více než 130 absolventů různých generací. Návštěvníci uvidí kresby, malby, plakáty, dřevěné hračky i osobní vzpomínky. „Chtěli jsme, aby se každý mohl podělit o svůj vlastní vztah ke škole. A právě pestrost těchto příspěvků dokazuje, jak silně se škola dokáže propsat do života svých studentů," vysvětluje jedna z kurátorek výstavy Lenka Dolanová.

„Výstavu jsme chtěli pojmout tak, aby návštěvník neměl pocit jen klasické přehlídky prací, ale mohl nasát i atmosféru školy," vysvětluje kurátorka Jennifer Helia De Felice. „Proto na instalaci spolupracuje i architektka, sama absolventka ŠUŘ, která ji doplňuje o prostorový a vizuální rozměr", dodala. Expozici obohatí také odpočinková zóna a herní koutek navržené ateliéry Ekotextil a Game Art – místa, kde si návštěvníci budou moci nejen odpočinout, ale i přímo poznat, jak škola propojuje hru a tvorbu.

Expozice zasáhne také do exteriéru Domu pánů z Kunštátu. Na nádvoří se objeví designová lavička studenta Benjamina Handla z ateliéru Design interiéru a další umělecké realizace doplní vstupní prostory z ulice Dominikánská.

(sal) Foto: Archív DuMB (šperkovnici se šperkem, maturitní práci ze školy z roku 2021, zapůjčila absolventka Zuzana Kocourková)

inzerce

MUNI CJV Centrum jazykového vzdělávání

Jazykové kurzy
pro veřejnost

V CENTRU BRNA
ÚPLNÍ ZAČÁTEČNÍCI–POKROČILÍ
10 JAZYKŮ V NABÍDCE:

CJV.MUNI.CZ

italština
španělština
korejština
angličtina
němčina
arabština
svahilština
čeština
portugalština
čínština

Divadlo Bolka Polívky startuje sezonu v Bílém domě. Na Jakubák se vydejte na výstavu

Se září se Divadlo Bolka Polívky vrací pod domovskou střechu Bílého domu. Letošní sezona vedle osvědčených titulů nabídne také několik zajímavých a dlouho očekávaných premiér. Ty si však divadlo zatím drží pod pokličkou, nicméně nepochybně si z pestrého repertoáru lze vybrat i nyní.

Když se zamiluje stárnoucí uklízeč z nákupního centra… One man show **Boba Klepla Vysavač** (6. 9.) vznikla podle předlohy **Patrika Hartla**, takže je dopředu jasné, že tato lovestory sice určitě dojme, ale hlavně pobaví. Humor, i když jiného charakteru, přinese na jeviště také principál divadla ve své **Sáze aneb Vizovském zázraku** (8. 9.). V zatím posledním autorském projektu se Bolek Polívka ohlíží nejen za svým dětstvím a vzpomíná na rodiče, ale originálním způsobem připomíná i své velké role. Třeskutá, ale velmi lidská (a především velmi česká) je komedie **Deskový statek** (13. 9.). Odehrává se sice na pražském Žižkově před sto lety, pojednává však o praktikách a intrikách předvolebního boje, které z politiky zřejmě nevymizely dodnes. V hlavní roli exceluje **Jan Kolařík**. Hereckou příležitostí výhradně pro ženy jsou **Rebelky** (14. 9.) a **Biostory** (19. 9.). V prvním titulu excelují **Chantal Poullain** se **Štěpánkou Křesťanovou**, jejichž hrdinky sblíží vzpoura proti nalinkovanému životu a snaha uchopit ho opět do vlastních rukou. V druhé komedii o hledání sebe sama pak **Barboru Seidlovou** a **Nikol Zbytovskou** nedávno doplnila **Světlana Nálepková**.

Může někdy být přátelství víc než láska? Anebo láska dokáže nenávratně zničit přátelství? Dva stárnoucí muži, kteří se znovu setkávají po dlouhých letech, rekapitulují své dosavadní životy. Komorní inscenace **Oheň a popel** s bravurními výkony **Martina Huby** a **Jiřího Dvořáka** vás čeká 22. 9. Zrušili trest smrti, co teď budou dělat **Kati** (23. 9.)? V černé komedii uvidíte například **Petra Halberstadta**, **Jaromíra Dulavu** i **Bolka Polívku**. A osvěžující mix zábavy nabídne komponovaný večer plný klaunských gagů, komických scének a dobrého humoru: nekompromisní satirický **Re:Kabaret**. Další vydání oblíbeného občasníku je na programu 27. 9.

Více na **www.divadlobolkapolivky.cz**, kde si lze zakoupit vstupenky. Ty je možné si pořídit rovněž v pokladně na **Jakubském náměstí 5** ve všední dny od 10 do 16 hodin. Na stejné adrese lze také každý všední den od 9 do 20 hodin navštívit **KAVÁRNU A GALERII U DVOU POLÍVKŮ** s aktuální výstavou. Od 4. září až do poloviny října se můžete seznámit s tvorbou českého malíře **Joe Pisttoneho**, jehož tvorba se pohybuje na pomezí výtvarného umění, historické reflexe a tiché občanské výzvy. Jeho portréty osobností, jako jsou například T. G. Masaryk, Josef Čapek, Milada Horáková nebo Pavel Tigrid, jsou zhmotněnými příběhy lidí, kteří se postavili zlu, a podávají obrazové svědectví o tom, že paměť je nejen právem, ale i povinností.

(sal) Foto: Archív DBP

www.divadlobolkapolivky.cz

www.divadlobolkapolivky.cz

Kaple Památníku Mohyla míru
je po rekonstrukci znovu otevřená

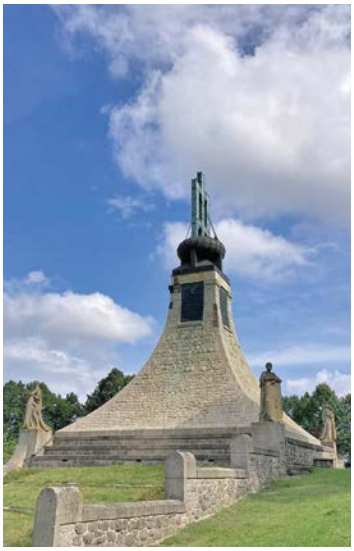

Po desetiměsíční rekonstrukci se znovu otevřela kaple **Památníku Mohyla míru** – tiché místo připomínky slavkovské bitvy, které nyní září novotou. Zvenku prošla citlivým očištěním kamenná fasáda, byly vyspraveny spáry mezi bloky a byla obnovena hydroizolace. Největší proměnu doznal interiér kaple. Aby se předešlo případné vlhkosti, byla nanesena speciální sanační omítka a pod pečlivým dohledem restaurátora vznikla nová výmalba. Kapli můžete navštívit v rámci prohlídky s průvodcem, vstupné činí 70 Kč. Přijďte se sami přesvědčit, jak se tento architektonický skvost po opravách rozzářil. V areálu jsou navíc přístupné také vyhlídkové plošiny s unikátním výhledem do krajiny. A pokud vám zbude čas, nezapomeňte navštívit také místní kavárnu.

(sal) Foto: Archív MB

Objev DEPO! Startuje série zbrusu nových programů Moravské galerie

Nejen šaliny mají depo. Také umělecké předměty disponují místem, kam chodí „spát“. A nabírat druhý dech, aby je lidé mohli znovuobjevovat v plném lesku a kráse. Sedněte na jedničku a objevte **Otevřený depozitář Moravské galerie**. Ať už sami, nebo se školou.

Že v depozitáři v Brně-Řečkovicích díla odpočívají v přesně stanovených podmínkách a opečovávají je tam – podobně jako autobusy a tramvaje – jejich opraváři, správně řečeno restaurátoři, to se dozvědí už nejmenší děti z mateřinek. Pohádkovou formou se seznámí se samotným prostorem, a především si užijí depozit hraček.

Prvňáčky až páťáky čeká program **Jak se dělá depozitář**. Navazuje na úspěšné tituly Jak se dělá galerie a Jak se dělá design. Edukační program pro druhý stupeň základních škol se podívá pod ruce restaurátorům. Jmenuje se **Doktor umění** a může se jím na chvíli stát každý z účastníků.

Na středoškoláky je připraven **Sběratel umění**. Ukazuje tvorbu, fungování a význam uměleckých sbírek. Interaktivní prohlídka může být rozšířena o on-line aktivity a Moravská galerie ji, podobně jako jiné školní programy, umí ušít na míru, stejně jako nabídnout v anglické verzi.

Vypravit se na konečnou jedničky a projít se kousek k nové budově Otevřeného depozitáře Moravské galerie ale můžete i jako jednotlivci nebo rodiny. **Komentované prohlídky se tam konají každou středu od 15:00 a od 16:30 hodin.** A stojí za to!

Vstupenky je možné si zakoupit na webu nebo přes GoOut. Objednávky edukačních programů a workshopů si zajistěte předem na: edukace@moravska-galerie.cz nebo +420 532 169 177.

(sal) Foto: Archív MG

inzerce

DIAGONÁLNÍ SUDOKU

Do každého políčka vepiště jednu číslici od 1 do 9 tak, aby se číslice neopakovaly v žádném řádku, sloupci ani v žádném z devíti vyznačených menších čtverců.Toto pravidlo platí i pro dvě hlavní úhlopříčky.

1					3			
4				9				6
7	9		1	8		4	2	
3		2	6	7				
	7			3	1	5	6	
6	5	4	9			3	7	1
9		1	8			7	3	
		7	3		4		9	
	3		7		9	6	1	

*Albert Einstein: „Uč se z včerejška, žij pro dnešek a doufej v zítřek. Důležité je nepřestat se… **(viz tajenka osmisměrky)**.“*

Po vyškrtání všech výrazů zůstane v obrazci 8 volných písmen, která – čtena po řádcích – tvoří tajenku.

Výrazy:

ANTON
DVEŘE
FAZOLE
FINANČNICE
FORMÁT
HODINA
HRNEK
JELEN
JMÉNO
KNIHA
KRESLÍŘ
KRTEK
LOĎKA
MĚSÍC
METÁL
NEZNÁMÝ
NOCLEH
OCENĚNÍ
ODKAZ
PIZZA
PLOCHA
POKOJ
PRAXE
PRINCEZNA
PROJEKTOR
SESKUPENÍ
ŠANON
ŠAŠEK
TREND
UKONČENÍ
VÝCHOVA
VÝTRŽNICE
ZNÁMÝ

V	J	O	K	O	P	R	O	J	E	K	T	O	R
T	U	Y	D	P	R	I	N	C	E	Z	N	A	V
F	Á	K	E	Š	A	Š	Z	T	J	É	O	O	Ý
A	A	M	O	A	X	P	R	Z	M	E	C	K	T
Z	V	H	R	N	E	K	Ý	J	A	E	L	R	R
O	T	O	A	O	Č	Ý	M	Á	N	Z	E	E	Ž
L	A	L	CH	N	F	E	Á	Ě	Á	N	H	S	N
E	H	Á	O	Ý	V	A	N	I	D	O	H	L	I
A	I	T	L	Ď	V	Í	Z	Í	M	Ě	S	Í	C
Í	N	E	P	U	K	S	E	S	D	V	E	Ř	E
A	K	M	F	I	N	A	N	Č	N	I	C	E	T

SOUTĚŽTE S ŠALINOU

Září je sezonou brambor. Jejich pravlastí je Jižní Amerika, Inkové je zde pěstovali na vysoko položených horských pláních And Peru a Bolívie. Po dobytí Incké říše Španěly v první polovině 16. století putovaly společně s dalšími exotickými rostlinami do Evropy. Roku 1565 dostal první větší zásilku brambor z Cuzca (centrum Incké říše) jako dar španělský král Filip II. Nezávisle na španělských dobyvatelích se brambory dostaly do Anglie na lodi anglického piráta Francise Drakea. Do našich zemí přišly brambory z Braniborska, odtud nejspíš vznikl zkomolením jejich dnešní název. Ve větším míře se začala v Čechách pěstovat a konzumovat teprve od druhé poloviny 18. století, na počátku 19. století pak byly vypěstovány první české odrůdy.

Brambory jsou rozhodně zdravé, vždyť 100 g brambor obsahuje pouze 70 kalorií (těstoviny 94, rýže 87), jsou také plné vitamínů a stopových prvků (z nich např. vitamín C chrání organismus proti mnoha chorobám, hořčík má blahodárný účinek na nervovou soustavu, fluorid je potřebný pro zdravý chrup). Pokud však konzumujete brambory ve smažené podobě, například jako hranolky, obsahují kalorií skoro 4x více. I zde však existuje zdravější alternativa – připravujte brambory bez smažení, třeba v horkovzdušné fritéze.

Jak se jmenuje známý škůdce, jehož larvy požírají listy brambor?

Svoje odpovědi posílejte do 15. září 2025 e-mailem na adresu soutez@salina-brno.cz. Vylosovaný autor správné odpovědi získá voucher do Steakhousu U Starýho Billa.

Vítězem minulého kola se stává Markéta Potomáková.

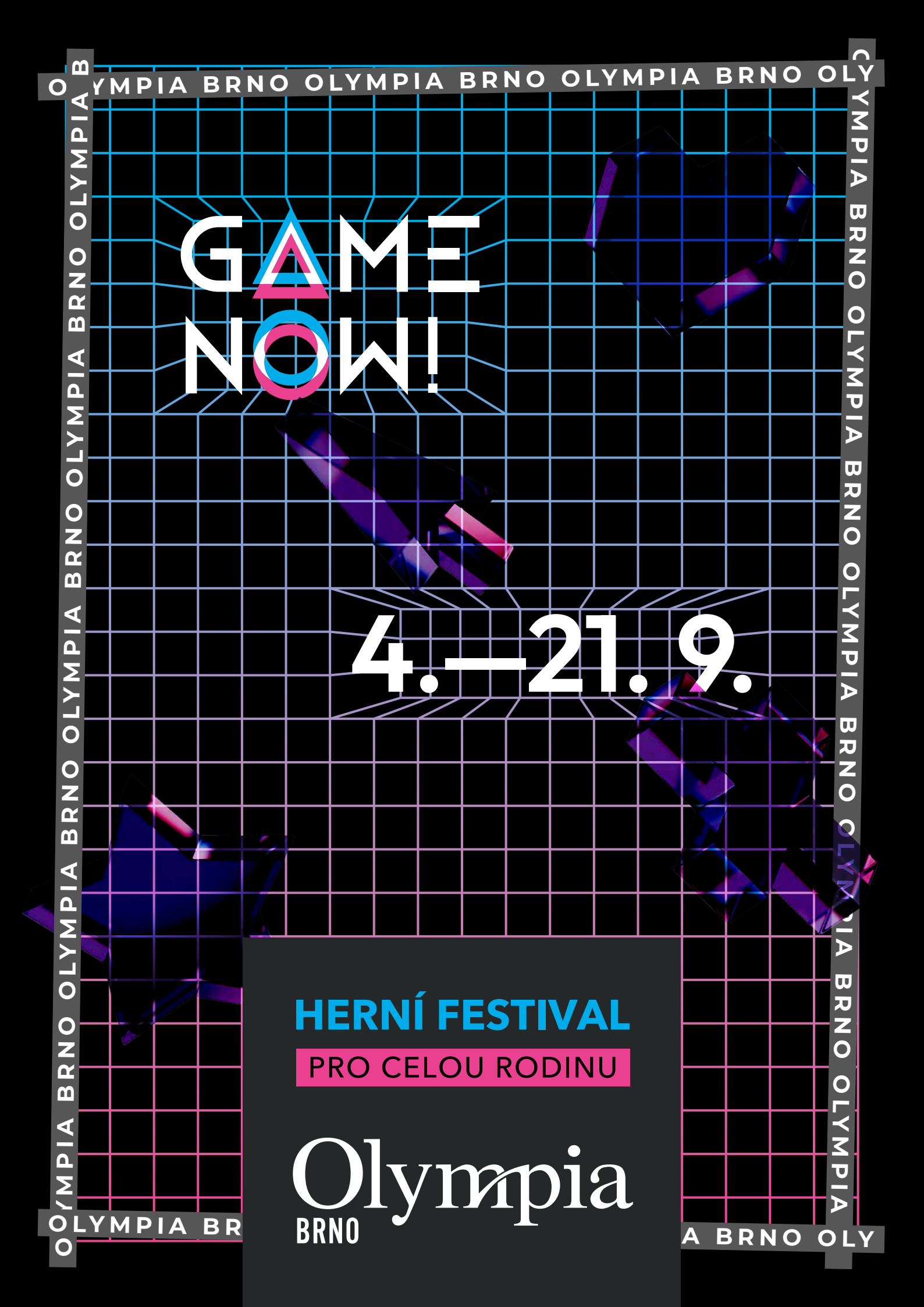
OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLYMPIA BRNO OLY
GAME NOW!
4.—21.9.
HERNÍ FESTIVAL
PRO CELOU RODINU
Olympia
BRNO

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA ✎ SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA ✎ SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA

*Na podzim tohoto roku připravuje Moravské zemské muzeum v Brně unikátní výstavu pod názvem Mýtus Velké Bohyně. Návštěvníkům představí… **(viz tajenka)** Věstonické venuše, které pocházejí z mladší doby kamenné. Tyto ženské postavy tradičně považujeme za symboly Velké Matky, bohyně plodnosti, která v době rituálů uzavírá posvátný sňatek s mužskými božstvy, zajištující pokračování života.*

Vyluštěnou tajenku posílejte do 15. září 2025 e-mailem na adresu krizovka@salina-brno.cz. **Deset vylosovaných výherců získá po dvou vstupenkách do Moravského zemského muzea.**

FILIPÍNSKÁ SOPKA
KŘÍŽENEC VELBLOUDŮ
ZNAČKA PUNČOCH
PODLOUHLÁ VEKA
PROUD (BÁSNICKY)
ABRAHÁMŮV SYN (HEBREJSKÁ MYTOLOGIE)
ODCHYT LOVEM
STATAMPÉR (ZN.)
JMÉNO PEŠÁKA
BOBOVITÁ ROSTLINA, VIKA
DRZÁ
ANEBO (KNIŽNĚ)
? DE JANEIRO
ŠEDO, SIVOST (KNIŽNĚ)
RYŠAVÝ KŮŇ
AFRICKÁ ANTILOPA
UČINIT ZDRAVĚJŠÍM
PATŘÍCÍ IVĚ (BRATŘI)
ZAČÁTEK TAJENKY
ŽLUTOHNĚDÉ BARVIVO
THEODOR (ZKRÁCENĚ)
NOČNÍ ODĚVY
TERAELEKTRONVOLT (ZN.)
NÁSTRAHY
OCHUTNÁVKA, DEGUSTACE
KAOLÍNOVÁ HLINKA
NÁZEV HLÁSKY L
SMÍRČÍ SOUDCE
ZNALEC POETIKY
NÁPLŇ DO BUCHET
NEROZHODNÁ
SYNOVA MANŽELKA
POM.: AAK, ANAS, APO, IONT, NAR
UBRAT LITÍM
KAP
KUCHYŇSKÉ POTŘEBY
RÁDCE MOHAMEDA
NÁTLAK
KEŘ (SLOVENSKY)
TIŠTĚNÉ DÍLO
PODSVĚTÍ (EREBOS)
VĚNOVANÉ PŘEDMĚTY
PROMYSLET, ZVÁŽIT
NABITÝ ATOM
PŘEDLOŽKA (OPAK DO)
OBĚD (SLOVENSKY)
PŘEDLOŽKA (TÉŽ KU)
LÁKAJÍCÍ VĚC
NEODBORNÍK
ŠEDOZELENÁ (OZN.)
IRENA (DOMÁCKY)
SELENIUM (ZN.)
JÍL (SLOVENSKY)
KONEC TAJENKY
TVOJE OSOBA
RÝNSKÝ ČLUN PRO DOPRAVU VÍNA
SYMBOL
RODOVÉ ZNAKY

Tajenka z prázdninového čísla: **S krvácejícím srdcem.** Po dvou vstupenkách do Zoo Brno získávají Marie Ječmínková, Robert Kučera, Helena Kotásková, Magda Šturmová, Pavel Dřevojan, Marie Čalkovská, Zdeněk Novák, Jiří Hlaváček, Petr Zedník a Eva Hajsterová.

inzerce

„Jsme stabilní a spolehlivý zaměstnavatel na Brněnsku. Přidáš se?“
Markéta Čejková
auditorka procesu
IFE
Evropská 839, CTPark Modřice

Ideální Facha Existuje - IFE!

Lisař
36 100 Kč - 38 700 Kč

Přípravář lepení (sklení)
33 700 Kč - 35 100 Kč

Operátor montáže
33 700 Kč - 35 100 Kč

Chceš vědět víc?

www.hrdinouvife.cz tel.: 731 126 093

Benefity ke mzdě
Dopravné až 3 000 Kč
Půlroční odměna až 9 000 Kč
Penzijko až 1 000 Kč
Stravenky 150 Kč na den